

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

**НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА
СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Навчально-методичний посібник

Укладачі: Ю.Ю. Мосейчук, О.М. Киселиця

Чернівці
Чернівецький національний університет
2017

УДК 378.14:796(083.13)

Н 34

Рекомендовано до друку Вченою радою
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(протокол № 6 від 06.06. 2017 р.)

Рецензенти:

Ганчар Іван Лазарович, доктор психологічних наук, професор кафедри фізичного виховання і спорту Національного університету «Одеська морська академія».

Куковська Ірина Любомирівна, кандидат медичних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет».

Укладачі: Ю.Ю. Мосейчук, О.М. Киселиця

Н 34 **Науково-дослідна** робота студентів – майбутніх учителів фізичної культури : навч.-метод. посіб. / уклад. : Ю. Ю. Мосейчук, О. М. Киселиця. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 84 с.

У навчально-методичному посібнику подано загальні вимоги і практичні рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту курсових робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і дипломних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти; висвітлено основні організаційні етапи здійснення наукової роботи, методику роботи над основною частиною та критерії оцінювання.

Для студентів факультету фізичної культури та здоров'я людини (спеціальність «Середня освіта (фізична культура)»).

УДК 378.14:796(083.13)

© Чернівецький національний
університет, 2017

ЗМІСТ

1.	ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВІ (КУРСОВІ, ДИПЛОМНІ) РОБОТИ	5
2.	СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ	8
2.1.	Титульний аркуш	9
2.2.	Зміст	9
2.3.	Перелік умовних позначень	10
2.4.	Вступ	10
2.5.	Основна частина наукового дослідження	15
2.6.	Висновки	17
2.7.	Практичні рекомендації	17
2.8.	Список використаних джерел	18
2.9.	Додатки	18
3.	МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ	20
3.1.	Етапи виконання курсової (дипломної) роботи	20
3.2.	Основні методи науково-педагогічного дослідження ...	20
3.3.	Вимоги щодо оформлення курсової, дипломної роботи	25
	3.3.1. Загальні вказівки	25
	3.3.2. Оформлення таблиць	29
	3.3.3. Оформлення рисунків	32
	3.3.4. Оформлення формул, приміток, посилань, цитувань	36
	3.3.5. Оформлення списку використаних джерел та додатків	38
4.	ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ	39
4.1.	Порядок проведення захисту та критерії оцінювання курсної роботи	39
4.2.	Порядок проведення захисту та критерії оцінювання дипломної роботи	42
	РЕКОМЕНДОВАНА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА	48
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
	ДОДАТКИ	51
	<i>Додаток А.1.</i> Орієнтовна тематика курсових робіт	51
	<i>Додаток А.2.</i> Орієнтовна тематика дипломних робіт ..	54

Додаток Б.1. Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи	57
Додаток Б.2. Зразок оформлення титульного аркуша дипломної роботи	58
Додаток В. Типовий варіант змісту наукової роботи ..	59
Додаток Д. Зразок оформлення переліку умовних позначень	60
Додаток Е. Зразки оформлення бібліографічних описів	61
Додаток Ж. Критерії оцінювання курсової роботи	72
Додаток К. Критерії оцінювання випускної роботи	74
Додаток Л. Бланк оформлення Подання голові екзаменаційної комісії	77
Додаток М. Зразок оформлення Подання голові екзаменаційної комісії	79
Додаток Н. Зразок оформлення рецензії	81

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВІ (КУРСОВІ, ДИПЛОМНІ) РОБОТИ

Однією з важливих і необхідних форм діяльності студентів у вищому навчальному закладі є наукова робота, основна **мета** якої полягає у формуванні в студентів світогляду, активізації пізнавальної діяльності, систематизації, закріпленні та розширенні отриманих знань і вмінь під час розв'язання навчальних і наукових завдань.

Освітня програма підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)» передбачає виконання наукових (курсівих) робіт на 3-му (з теорії і методики фізичного виховання) та 4-му (з методики викладання дисциплін спеціалізації) курсах для повної та скороченої форм навчання; освітня програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)» передбачає виконання дипломної роботи.

Під час підготовки та виконання наукової роботи розв'язуються такі **завдання**:

- вибір теми, її обґрунтування, формулювання мети, визначення об'єкта та предмета дослідження і завдань, вибір методів дослідження;
- вивчення і критичний аналіз загальної та спеціальної, наукової, методичної і довідкової літератури, офіційних документів, матеріалів мережі Інтернет тощо;
- проведення педагогічних досліджень за допомогою сучасних методів;
- самостійний аналіз і узагальнення отриманого матеріалу, обробка даних за допомогою методів математичної статистики;
- формулювання чітких, логічних висновків, що відповідають завданням роботи;
- розробка практичних рекомендацій.

У процесі підготовки наукової роботи студенти зобов'язані оволодіти такими **навичками** проведення наукового дослідження: самостійною постановкою мети і завдань дослідження, аналізом літературних джерел, методично правильним плануванням

експерименту, використанням методів наукового дослідження і математичної статистики, самостійним аналізом та узагальненням отриманих результатів, формулюванням висновків, складанням практичних рекомендацій.

Результати студентської наукової діяльності подають у формі курсових та дипломних робіт, які різняться рівнем подання результатів, змістом та обсягом.

Курсова робота – наукова праця, спрямована на поглиблення вивчення студентом пов’язаної з фахом проблеми, яка виконана на основі аналізу літературних джерел з обраної теми із застосуванням у процесі роботи методів педагогічного спостереження й узагальнення даних власних спостережень.

Курсові роботи за змістом можуть бути:

- теоретичного характеру, виконані на основі аналітичного аналізу літературних даних;

- емпіричного характеру, виконані на основі аналізу передового досвіду роботи спеціалістів фізичної культури й спорту, власного досвіду студента, документів планування, обліку і звітності, які відображають навчально-тренувальний та виховний процеси;

- експериментальні, виконані на основі власних досліджень;

- конструктивного характеру – виготовлення приборів, наочних посібників, тренажерів, макетів з описом їх ефективності в експерименті.

Дипломна робота другого (магістерського) рівня вищої освіти – це самостійна науково-дослідницька робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Основне завдання її автора – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, вміння самостійно вести науковий пошук і розв’язувати конкретні наукові завдання. Окрім того, це самостійна творча робота, яка, крім дослідницького, має експериментальний характер, віддзеркалює рівень теоретичних знань і практичних навичок випускника, його здатність до професійної діяльності як фахівця. Під час виконання дипломної роботи студент самостійно проводить спостереження, педагогічний експеримент, аналіз і узагальнення матеріалів власних досліджень з теми.

Тематика наукової роботи повинна відповідати сучасним завданням підготовки фахівців, збігатися з основними напрямками і проблемами науково-дослідної роботи кафедри та факультету, яка щорічно оновлюється та переглядається викладачами кафедр (Додатки А.1, А.2). До вимог, що висуваються до тематики наукової роботи, належать насамперед її актуальність, наукова новизна і практична значущість. Студенти мають право запропонувати власну тему дипломної роботи з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Вибрані теми наукової роботи (дипломної) затверджуються кафедрою, яка керує цими роботами та вченою радою факультету. Студент разом із науковим керівником складає календарний план виконання дипломної роботи та розробляє завдання з вивчення об'єкта досліджень і збирання матеріалу. Календарний план визначає послідовність і терміни виконання окремих етапів роботи. Він дисциплінує студента, лімітуючи час на огляд і вивчення літератури, знайомство з досвідом роботи фахівців, планування й постановку експерименту, аналіз отриманих матеріалів, складання висновків, підготовку роботи до захисту.

Студенти, які виявили здібності до науково-дослідної роботи та навчалися на «відмінно» і «добре», можуть бути рекомендовані до навчання в аспірантурі.

2. СТРУКТУРА НАУКОВОЇ РОБОТИ ТА ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

В оформленні і структурі творчих робіт існує певний стандарт, якого необхідно дотримуватися.

Курсова робота повинна містити такі основні елементи:

- титульний аркуш (*Додаток Б.1*);
- зміст;
- перелік умовних позначень (*за необхідності; Додаток Д*);
- вступ (*2-3 сторінки; див. п. 2.4*);
- основні розділи (*25-30 сторінок; див. п. 2.5*);
- висновки (*1-2 сторінки; див. п. 2.6*);
- список використаних джерел (*не менше 25 джерел; див. п. 2.8*);
- додатки (*за необхідності; див. п. 2.9*).

Загальний обсяг курсової роботи – 30-35 сторінок друкованого тексту (без додатків та списку використаних джерел).

Дипломна робота повинна містити:

- титульний аркуш (*Додаток Б.2*);
- зміст (*Додаток В*);
- перелік умовних позначень (*за необхідності; Додаток Д*);
- вступ (*3-5 сторінок; див. п. 2.4*);
- основні розділи:
 - Розділ 1. Стан питання (за результатами аналізу літературних джерел) (*25-30 сторінок; див. п. 2.5*).
 - Розділ 2. Методи та організація дослідження (*3-8 сторінок*).
 - Розділ 3. Аналіз та узагальнення результатів дослідження (*20-25 сторінок*);
- висновки (*2-3 сторінки; див. п. 2.6*);
- практичні рекомендації (*за необхідності; 2-3 сторінки; див. п. 2.7*);
- список використаних джерел (*70-90 джерел; Додаток Е*);
- додатки (*за необхідності; див. п. 2.9*).

Загальний обсяг дипломної роботи повинен становити 60-80 сторінок (без додатків та списку використаних джерел).

Усі сторінки наукової роботи підлягають наскрізній нумерації (номер сторінки вказується у верхньому правому кутку).

Вступ, кожний розділ, висновки, список використаних джерел та додатки починаються з нової сторінки, а наступний підрозділ – одразу після закінчення попереднього.

2.1. Титульний аркуш. Наукова робота починається з титульного аркуша (Додаток Б), який містить: найменування вищого навчального закладу, кафедри, де виконується робота; повну назва теми роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника та рецензента; рік і місце виконання роботи (номер сторінки на титульному аркуші не ставиться).

Назва курсової чи дипломної роботи має бути, за можливості, короткою, вказувати на мету дослідження і його завершеність. Іноді для більшої конкретизації до назви можна додати невеликий (4-6 слів) підзаголовок.

У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» та ін., в яких не відображено достатньою мірою суть проблеми.

Наприклад:

1. Розвиток спеціальних фізичних якостей учнів 14-15 років у процесі освоєння техніки гри з футболу в умовах шкільної секції.

2. Здоров'язберігаючі технології у навчальному процесі загальноосвітнього навчального закладу.

3. Позакласні форми фізичного виховання в процесі гармонійного розвитку школярів.

2.2. Зміст. За титульним аркушем подається зміст роботи, який повинен містити назви структурних елементів, заголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок (Додаток В).

Заголовки однакових ступенів рубрикації слід розміщувати один під одним: назви розділів – на одному рівні, підрозділів – на іншому. Після заголовків окремих розділів крапка не ставиться. Назви розділів у змісті й тексті мають бути однаковими.

2.3. Перелік умовних позначень. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подається (за необхідності) у вигляді окремого списку.

Терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться, а пояснення таких, що внесені до переліку, наводиться у тексті при їх першому згадуванні. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне пояснення (Додаток Д).

2.4. Вступ (обсяг до 5% загального обсягу роботи) складається з чіткого й короткого обґрунтування вибору теми роботи, визначення її актуальності, формулювання мети, завдань, об'єкта, предмета, методів, для дипломної роботи – наукової новизни і практичного значення дослідження. Оскільки у вступі подається загальна характеристика виконаної роботи, рекомендується оформляти його не на початку, а на заключному етапі роботи, коли вже достатньо повно будуть з'ясовані її результати. Обсяг вступу не повинен перевищувати 2-3 сторінок (для курсової роботи) та 4-5 (для дипломної роботи).

Вступ *курсорової роботи* починається з третьої сторінки і викладається в такій послідовності:

- актуальність теми;
- мета роботи;
- завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження;
- структура і обсяг роботи.

Вступ *дипломної роботи* традиційно має наступну послідовність:

- актуальність теми;
- мета роботи;
- завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна;
- теоретичне та практичне значення;
- структура і обсяг роботи.

Актуальність теми

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку галузі фізичного виховання, особливо на користь України.

Актуальність дослідження обґрунтовує вибір проблеми. При її висвітленні потрібно:

- відобразити зв'язок наукової проблематики наукової роботи з основними тенденціями розвитку фізичної культури та спорту;
- обґрунтувати важливість проблеми, що розв'язується в роботі, для практики обраної спеціальності;
- охарактеризувати наукові колективи й окремих дослідників, які зробили значний внесок у розв'язання досліджуваної проблеми (узагальнити результати їх досліджень, що залишилися недослідженими або недостатньо дослідженими).

Загальноприйнято під час викладення актуальності вказувати прізвища та ініціали провідних учених в Україні та у світі в цілому, які займаються дослідженнями в даній галузі, наводити назви вітчизняних та іноземних наукових установ та організацій із зазначенням міст та країн. При цьому вимагається, щоб у списку використаних джерел обов'язково згадувались праці вчених, які вказані як провідні у цьому списку, інакше можна стверджувати, що аналіз літератури у роботі проведено недостатньо.

Мета роботи передбачає визначення найбільш ефективних шляхів оптимізації фізичного виховання. Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Вона визначає головний напрям розв'язання проблеми, а в завданнях – конкретизується.

Наприклад: визначення рівня фізичної підготовленості дітей молодшого шкільного віку.

Мета дослідження дозволяє визначити **завдання дослідження**, які можуть містити такі складові:

- розв'язання певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (*наприклад*, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх вивчення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);

➤ всебічне (у разі потреби й експериментальне) вивчення практики розв'язання проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і труднощів, їх причин, типових особливостей передового досвіду. Таке вивчення дає змогу уточнити, перевірити дані, опубліковані в спеціальних неперіодичних і періодичних виданнях, підняти їх на рівень наукових фактів, обґрунтованих у процесі спеціального дослідження;

➤ обґрунтування необхідної системи заходів щодо розв'язання даної проблеми;

➤ експериментальна перевірка запропонованої системи заходів щодо відповідності її критеріям оптимальності, тобто досягнення максимально важливих у відповідних умовах результатів розв'язання цієї проблеми при певних витратах часу і зусиль;

➤ розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних установ (організацій).

Наприклад:

1. *Визначити рівень фізичної підготовленості молодших школярів.*

2. *Розробити методику підвищення рівня фізичної підготовленості молодших школярів.*

Об'єкт – це та частина об'єктивної реальності, котра привернула увагу дослідника (у нашому випадку – практична діяльність людини в галузі фізичної культури і спорту).

Наприклад:

1. *Урок фізичної культури.*

2. *Спеціальні фізичні якості підлітків.*

Предмет міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Наприклад: закономірності подальшого вдосконалення навчально-виховного процесу.

Методи дослідження. Перераховують використані наукові методи та змістовно визначають, що саме досліджувалось кожним методом (параграф 3.2.). Вибір методів дослідження повинен забезпечити достовірність отриманих результатів і висновків. Перелік та характеристику використаних у роботі методів

дослідження подають для досягнення поставленої мети, а саме:

- аналізу і синтезу;
- прогнозування;
- спостереження;
- експерименту;
- бесіди;
- анкетування;
- інтерв'ю;
- математичні методи обробки даних;
- порівняльного аналізу тощо.

Перераховувати їх треба без відриву від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Наукова новизна одержаних результатів. Викладається аргументовано, коротко та чітко наукові положення, які виносяться на захист, зазначаючи відмінність одержаних результатів від відомих раніше та ступінь новизни одержаних результатів (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно. У жодному випадку не можна вдаватися до викладення наукового положення у вигляді анотації, коли просто констатують, що в роботі зроблено те й те, а сутності та новизни із написаного виявити неможливо.

Наприклад: У науковій роботі вперше науково обґрунтовано й експериментально уточнено знання про найбільш оптимальні вікові зони розвитку частоти рухів у дітей середнього шкільного віку, які займаються легкою атлетикою.

Шаблонні фрази, які можна використовувати при формулюванні наукової новизни:

- вперше здійснено комплексне ...
- вперше формалізовано...
- створена концепція, що забезпечує...
- розроблена нова система...
- досліджені специфічні зв'язки...
- визначена ефективність...
- розроблений метод..., який відрізняється від...
- доведена залежність між...

- досліджена поведінка... і показано...
- допрацьований метод... у частині... і поширений на новий клас систем...
- досліджений новий ефект...

Теоретичне значення одержаних результатів ґрунтується на основі попередніх наукових знань.

Наприклад: У результаті узагальнення отриманих наукових даних і на основі вивчених особливостей формування фізичної культури особистості розроблено структуру формування фізичної культури особистості, запропоновано та науково обґрунтовано індивідуальну систему цінностей особистості.

Практичне значення одержаних результатів. Надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів використання.

У роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати.

Наприклад: Результати дослідження апробовані в процесі фізичного виховання школярів (студентів) різного віку. На основі матеріалів дослідження розроблено практичні (методичні) рекомендації «Зміцнення здоров'я засобами фізичного виховання», які рекомендовані для вчителів фізичної культури, тренерів, студентів, молодих науковців. Результати досліджень представлено на науковій конференції (назва, місце та дата конференції), на науково-методичному семінарі з теорії і методики фізичного виховання для вчителів фізичної культури загальноосвітніх шкіл, у роботі наукового гуртка молодих науковців.

Структура і обсяг курсової (дипломної) роботи. У цій частині наукової роботи необхідно вказати кількість розділів, сторінок тексту, ілюстрацій, літературних джерел, додатків.

Наприклад: Курсова робота викладена на 35 сторінках друкарського (рукописного) тексту та містить: вступ, три розділи, висновки, практичні рекомендації, список літератури (30 вітчизняних; 10 зарубіжних), 10 додатків. Робота ілюстрована 5 таблицями та 4 рисунками.

2.5. Основна частина наукового дослідження

Розділ 1. «Аналіз літературних джерел» пишеться обов'язково за спеціально розробленим планом (Додаток В). Літературний огляд займає більшу частину роботи – 25-30% загального обсягу роботи і може складатися із кількох підрозділів, пунктів, підпунктів. У цьому розділі подають, порівнюють, аналізують та узагальнюють отримані дані наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених, які висвітлюють основні питання теми курсової (дипломної) роботи. Зміст розділу ґрунтується на результатах досліджень різних вчених, тому при посиланні на дослідження того чи іншого автора необхідно вказувати у квадратних дужках порядковий номер джерела, документальної інформації, зазначених у списку літератури. Закінчується цей розділ коротким висновком (резюме), в якому узагальнюються основні положення, які автор роботи хотів би виділити. Обсяг розділу для дипломної роботи залежить від рівня роботи, кількості переглянутої літератури і повинен становити приблизно 25-30 сторінок (друкованого тексту).

Розділ 2. «Методи та організація дослідження» починається з опису методів дослідження, за допомогою яких будуть розв'язуватися поставлені завдання. Якщо студент розробляє новий метод дослідження або прилад, за допомогою якого будуть проводитися дослідження, він повинен детально описати його. Організація досліджень – це час і місце проведення експериментальної частини роботи, характеристика контингенту людей, які досліджуються. Обсяг цього розділу 3-8 сторінок.

Наприклад: Для розв'язання поставлених завдань використовували наступні методи дослідження:

1. Вивчення спеціальної та науково-методичної літератури.
2. Теоретичний і порівняльний аналіз, узагальнення даних літератури.
3. Педагогічне спостереження.
4. Педагогічний експеримент (природний, лабораторний, модельний, прямий, перехресний, багатфакторний).
5. Контрольні вправи.
6. Фізіологічні методи (ЧСС, АТ, ЖЄЛ, спірометрія і т.д.).
7. Методи математичної статистики.

Загальноприйняті методи та методики наукового дослідження

в роботі детально не описують, лише вказують назву методу, автора та рік публікації, де описано даний метод. Застосування нової чи авторської методики вимагає повного опису з поясненнями формул, схем, рисунків та ін. Всі можливі зміни, модифікації та доповнення до методик інших авторів науково обґрунтовуються та детально описуються.

Далі у роботі описується організація дослідження: місце проведення, час і умови дослідження; особливості експериментальних груп. Об'єкти дослідження: кількість досліджуваних, вік, стать, медична група та ін.

Наприклад: «У дослідженні брали участь дівчатка і хлопчики 9 – 10 років гімназії № 5 м. Чернівці у кількості 100 чоловік. Всі діти за станом здоров'я належать до основної медичної групи. Рівень фізичного розвитку та фізичної підготовленості досліджуваних приблизно однаковий. Дослідження здійснено у вересні 20__ року на уроках фізичної культури. Перед виконанням контрольних вправ було проведено інструктаж з техніки безпеки та правила виконання завдань. Кращий результат із трьох спроб заносився до протоколу».

Розділ 3. «Результати досліджень та їх обговорення»

Результати дослідження – це основна за обсягом частина роботи, в якій викладаються результати власного дослідження. У розділі описуються проведені спостереження, експерименти, аналізуються отримані результати, подається всебічний і об'єктивний аналіз фактичного матеріалу, робляться узагальнення. При цьому результати власних досліджень зіставляються з літературними даними. Варто зазначити, що саме цей розділ свідчить про рівень теоретичної підготовленості студента, його вміння аналізувати отримані дані, робити правильні висновки. У тексті потрібно розміщати ілюстративний матеріал (рисунки, графіки) або подавати фактичний матеріал у вигляді зведених таблиць. Студент не повинен перевантажувати цей розділ робочими таблицями і графіками, якщо є можливість, їх винести у додаток. Загальний обсяг цього розділу не менше 10 сторінок друкованого тексту для курсової роботи і не менше 20 сторінок – для дипломної роботи.

Наприклад: Встановлено, що у студентів, які займаються у секціях зі спортивних ігор, спортивної аеробіки, легкої атлетики три рази на тиждень, рівень фізичної підготовленості (РФП) на 50%

вищий, ніж у студентів, які відвідують тільки заняття фізичного виховання. Так, студентів із середнім рівнем фізичної підготовленості за навчальний рік зменшилось на 10 %, а з вище середнього РФП збільшилось на 25 %.

2.6. Висновки

Логічним завершенням курсової та дипломної робіт є **висновки**. Головна їх мета – підсумки проведеної роботи. Висновки подаються як окремі лаконічні положення, методичні рекомендації. Рекомендується, щоб висновки були пронумеровані та їх кількість була не меншою, ніж кількість поставлених у роботі завдань. Основна вимога до заключної частини – не повторювати зміст вступу, основної частини роботи і висновків, зроблених у розділах. Висновки викладаються коротко та чітко.

Кількість пунктів не обмежується, але, зазвичай, їх буває від 2 до 10.

Наприклад:

1. Показники фізичного розвитку школярів, за якими спостерігали, відповідають діапазону середньостатистичних значень для статеві-вікових груп даного регіону України. Особливістю фізичного розвитку цих школярів є виявлена у процесі досліджень тенденція до збільшення показників довжини тіла, зниження величин обхвату грудної клітки і ваги тіла у всіх статеві-вікових групах ($p > 0,05$).

2. За результатами оцінки тестів, що пропонуються шкільною програмою, у 59,7% школярів зафіксовано низький рівень фізичної підготовленості. Найбільш складними для виконання є тести: «підтягування у висі», «нахил тулуба вперед», «біг на витривалість», «човниковий біг». Діапазон незадовільних оцінок за результатами їх виконання – від 18,9% до 51,6%.

2.7. Практичні рекомендації оформляються, як правило, на 1,5-2 сторінках і містять конкретні пропозиції щодо впровадження їх у практику. Вони формулюються за пунктами подібно до висновків. Рекомендації визначаються такі, які б дозволили вчителям, тренерам значно підвищити ефективність навчально-виховного процесу.

Наприклад: Складність фізичних вправ підвищувати

поступово, відповідно до етапів навчання та індивідуальних особливостей учнів.

Або: Розвитку координаційних здібностей необхідно приділяти увагу в молодшому шкільному віці.

2.8. Список використаних джерел (бібліографія) свідчить про обсяг роботи, яку виконав студент, аналізуючи літературні джерела, рівень його знань і вміння працювати з літературою. Усі використані джерела нумеруються і розташовуються в списку за алфавітним порядком відповідно до правил оформлення бібліографії. Автори, матеріали яких не згадувалися в роботі, до списку літератури не включаються. Список авторів нумерується арабськими цифрами. Бібліографічний опис складається на мові оригіналу. Порядкові номери описів у переліку є номерами посилань у тексті. Якщо прізвище автора повторюється в кількох працях, то спочатку вказується його авторські праці у хронологічному порядку, а потім у співавторстві. Рекомендується у роботі посилатись на джерела іноземними мовами та наукові видання з Інтернет-ресурсів. Відповідно, ці джерела повинні бути і у списку використаних джерел теж іноземною мовою. Слід звертати увагу на те, що серед Інтернет-джерел допускається згадування та опрацювання тільки наукових видань, а не будь-яких Інтернет-ресурсів типу сторінок Вікіпедії, форумів тощо.

Основна вимога до укладання списку використаних джерел – однотипне оформлення та дотримання чинного державного стандарту та бібліографічний опис документів і друкованих творів (ДСТ ГОСТ 7.1:2006). Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел за вимогами подані у додатку Е (див. Бюлетень ВАК України. – 2009. – № 5).

2.9. Додатки. Додатки не є обов'язковим елементом роботи. Їх містять у кінці роботи, включаючи протоколи досліджень та інші первинні матеріали, анкети, рисунки, фотографії, схеми, різні документи. При визначенні обсягу роботи додатки не враховуються. Обсяг додатків не повинен перевищувати обсяг наукової роботи.

Для повноти сприйняття роботи до додатків за необхідності доцільно вносити допоміжний матеріал:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції та методики;
- допоміжні ілюстрації;
- зразки анкет, опитувальних листів, тестів;
- громіздкі таблиці і малюнки;
- матеріал, що має пряме (непряме) відношення до теми дослідження;
- протоколи і акти випробувань;
- акти упровадження, довідки;
- інструкції і методики;
- опис алгоритмів і програм, розроблених претендентом та ін.

3. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ

3.1. Етапи виконання курсової (дипломної) роботи

I етап – вибір та обґрунтування теми курсової (дипломної) роботи;

II етап – складання плану дослідження;

III етап – опрацювання літературних джерел та матеріалів досвіду практичної роботи питання, яке вивчається;

IV етап – визначення завдань, методів, об'єкта та програми дослідження;

V етап – написання вступу та I розділу наукової роботи;

VI етап – організація і проведення власних досліджень, оформлення II розділу наукової роботи;

VII етап – опрацювання і аналіз отриманих результатів, написання III розділу роботи;

VIII етап – написання висновків та практичних рекомендацій;

IX етап – оформлення курсової (дипломної) роботи та подання на кафедру для отримання дозволу на захист;

X етап – підготовка до захисту; захист наукової роботи.

3.2. Основні методи науково-педагогічного дослідження

Оскільки наукова (дипломна) робота передбачає необхідність проведення певного дослідження, вона вимагає від студента оволодіння конкретними методами наукового дослідження. Знайомство з методами відбувається під час вивчення предметів «Педагогіка з основами педмайстерності», «Психологія», «Теорія і методика фізичного виховання», «Основи науково-дослідної роботи у ФК і спорті» та ін. Практичне оволодіння цими методами відбувається на семінарських, лабораторних і практичних заняттях, під час педагогічної практики.

Найважливішими методами, що використовуються під час виконання дипломних робіт, є: аналіз літературних джерел; аналіз документальних матеріалів; педагогічні спостереження; вивчення досвіду роботи; опитування (анкетування, бесіда, інтерв'ю); педагогічний експеримент; методи математичної статистики.

Аналіз літературних джерел. Робота над науковою працею, як правило, починається з добору і ознайомлення з необхідною

літературою. Правильне складання переліку літератури в оптимальному обсязі має велике значення для успішної роботи студента над темою. Для складання бібліографії за темою наукової роботи студент використовує систематичні каталоги (назви творів подаються за галузями знань), алфавітні каталоги (картки розташовані за алфавітним порядком), предметні каталоги (твори, розташовані за проблемами і спеціальностями), а також різноманітні бібліографічні довідкові видання, підручники, енциклопедії, словники та ін. Необхідно заохочувати студентів до роботи над літературними джерелами іноземними мовами.

Складений список необхідної літератури студент узгоджує з науковим керівником і після цього розпочинає її вивчення. Спочатку рекомендується ознайомитися з літературними джерелами лише в загальних рисах. Це дозволяє з'ясувати й оцінити сучасний стан проблеми, що вивчається. Важливо знати і порядок вивчення літератури. У більшості випадків починають зі знайомства з працями загального характеру (підручники, посібники), а пізніше переходять до джерел, де висвітлюються окремі проблеми (науково-методичні розробки, статті). Особлива увага приділяється літературним джерелам, в яких подаються найсучасніші досягнення науки, а також передовий досвід (автореферати дисертацій, тези наукових конференцій).

Для полегшення роботи студент складає бібліографічні картки літературних джерел, з якими він ознайомився. На кожную книгу треба записати такі відомості:

- прізвище, ініціали автора або авторів;
- повну і точну назву книги;
- назву міста, де видана книга;
- назву видавництва;
- рік видання;
- кількість сторінок у книзі або сторінки, які використовуються, з цілої книги.

Педагогічні спостереження. Спостереження полягає у цілеспрямованому сприйнятті фактів, процесів або явищ, які можуть бути безпосередніми (за допомогою органу чуття) або непрямими (за допомогою інформації від різних приладів засобів спостереження).

У процесі педагогічних спостережень дослідник переважно зосереджується на окремих сторонах процесу, що вивчається. Це

може бути діяльність тренера або спортсменів, методика процесу навчання окремих вправ, методика розвитку фізичних якостей, ступінь активності учнів на уроці фізкультури і т.д.

Під час спостережень студент складає план, що дозволяє забезпечити систему, послідовність дій, їх тривалість, можливі результати і способи їх фіксації.

Метод опитування. Поряд з педагогічним спостереженням при підготовці наукової роботи (курсової, дипломної) широко застосовується метод опитування в усній формі (бесіди, інтерв'ю) або письмовій (анкети).

Застосування бесід та інтерв'ю вимагає від дослідника чітко визначеної мети, головних і допоміжних питань, вміння створювати сприятливий клімат довіри.

Особливості анкетування полягають у тому, що дослідник має можливість опитати велику кількість людей, відібрати необхідні, однакові для всіх питання, застосувати методи математичної статистики для обробки результатів анкетування. Під час складання анкети необхідно враховувати основні вимоги до добору питань, а саме:

- питання повинні точно і повно характеризувати явище, яке вивчається;
- питання можуть бути як прямими (*«Вам подобається професія вчителя фізичної культури?»*), так і непрямыми (*«Чи згодні Ви з тим, що професія вчителя найкраща?»*);
- у питаннях не повинно бути підказок;
- питання не повинні бути однозначними.

Один екземпляр анкети подається в кінці роботи в додатках,

Метод вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду. Вивчення передового педагогічного досвіду відіграє важливу роль у дослідженнях тому, що в цьому досвіді відображається педагогічна майстерність і педагогічне новаторство. Сутність першого полягає у вмілому, раціональному впровадженні в практику досягнень педагогічної науки. Педагогічне новаторство припускає наявність у вчителя або тренера власних знахідок, нових ефективних прийомів, методів і форм навчально-тренувальної і виховної роботи.

Вивчення передового педагогічного досвіду повинно спиратися на такі критерії:

- новизна в діяльності тренера, педагога;
- результативність і ефективність;

- відповідність сучасним досягненням науки;
- стабільність позитивних результатів;
- можливість застосування досвіду іншими педагогами.

Відповідність основним критеріям фіксується дослідником у спеціальних протоколах. Цей метод бажано використовувати комплексно разом із педагогічним спостереженням, опитуванням, вивченням документальних матеріалів.

Педагогічний експеримент. Усі попередні методи дослідження дозволяли лише констатувати хід явищ і процесів. Але іноді необхідне активне втручання дослідника з метою удосконалення засобів, методів, форм або шляхів досягнення певних завдань. Для цього використовується такий метод, як педагогічний експеримент. Він буває трьох видів: лабораторний, природний та модельний. Проведення лабораторного експерименту пов'язано зі створенням штучних умов, де можливе застосування різної апаратури і контрольно-вимірювальних пристроїв. Природний експеримент проводиться у звичайних умовах, у процесі навчально-тренувальних занять. Під час педагогічного експерименту дослідник активно впливає на хід явищ, що вивчаються, змінює звичайні умови, цілеспрямовано впроваджує нові чинники навчання і тренування, оцінює кількісні та якісні результати, підтверджує достовірність розрізень між ними.

Метод педагогічного експерименту служить для розв'язання таких завдань дослідження:

- встановлення залежності між певним педагогічним впливом і отриманими результатами;
- виявлення залежності між певними умовами (або системою умов) і педагогічними результатами, які досягаються;
- визначення залежності між системою педагогічних заходів або умов і витратами часу і зусиль вчителя (тренера) та учнів на досягнення результатів;
- порівняння ефективності двох або кількох варіантів педагогічного впливу або умов і вибір із них оптимального варіанта за повним критерієм (ефективність навчання, витрати часу, результативність та ін.).

Для проведення педагогічного експерименту необхідно висунути гіпотезу, яка повинна перевірятися під час проведення експерименту. У процесі експерименту дослідник коректує гіпотезу

й організовує її перевірку, запроваджуючи нові умови і вивчаючи вплив цих умов на підвищення навчально-тренувального процесу. Перевірка гіпотези може відбуватися шляхом порівняння результатів:

- 1) експериментальної і контрольної групи;
- 2) експериментальної групи до і після експерименту;
- 3) експериментальної групи і даних літературних джерел.

Для забезпечення надійності результатів експерименту і репрезентативності висновків дуже важливо вирівняти за всіма показниками (вік, обсяг завдань, рівень фізичної, технічної підготовки, кількість вправ та ін.) експериментальну і контрольну групу. Це не стосується лише одного розрізнення, пов'язаного з новою умовою (чинника, який запроваджується в експеримент і повинен перевірятися гіпотезою). У такому випадку різниця у результатах роботи контрольної та експериментальної груп може пояснюватися саме цією умовою, що має назву експериментальний фактор.

Спроба вирівнювання складу цих груп досягається за допомогою так званого перехресного експерименту, коли експериментальна і контрольна група міняються місцями: спочатку експериментальна умова діє в I групі, а в II працює за звичайною методикою, після проведення першого контрольного вимірювання, в якому виявляються позитивні зміни в результатах, експериментальна умова запроваджується у II групу, а I – працює за звичайною методикою. Якщо друге контрольне вимірювання покаже значне поліпшення результатів II групи при незначному поліпшенні (або зниженні) результатів I групи, можна стверджувати про ефективність умови, що запроваджена в експеримент.

Тривалість експерименту залежить від умов, гіпотези експерименту, підготовленості осіб і обговорюється в організації досліджень (2 розділ). Обробка отриманих даних починається з розгляду окремих фактів і виявлення особливостей явища, що розглядається. Потім проводиться порівняння результатів та їх варіацій, аналізуються факти, отримані в різних умовах і різних групах, встановлюються зв'язки між педагогічним впливом і якісними та кількісними змінами, що відбулися під час експерименту.

Методи математичної статистики. За допомогою методів математичної статистики визначаються середні величини, отримані під час вимірювань показників: середнє арифметичне (характеризує

середній рівень величини), середнє квадратичне відхилення (показник коливання ознаки), коефіцієнт варіації.

При математичній обробці результатів досліджень застосовуються також статистичні методи, до яких належать:

- вирахування коефіцієнтів взаємозв'язку;
- порівняння двох вибірових середніх арифметичних та ін.

Використання методів дослідження і методів математичної статистики потребує від студентів спеціальних знань, які вони отримують під час вивчення окремих дисциплін: «Основи науково-дослідної роботи у ФК і спорті», «Біомеханіка», «Теорія і методика фізичного виховання», «Сучасні інформаційні технології» тощо.

Суттєвий недолік багатьох дипломних робіт полягає в тому, що автори обмежуються лише якісним описом закономірностей і залежностей, що виявлені. Але необхідно пам'ятати, що лише методи математичної статистики, спираючись на якісні характеристики, доповнюють у кількісному відношенні результати дослідження.

3.3. Вимоги щодо оформлення курсової, дипломної роботи

3.3.1. Загальні вказівки

Наукову роботу друкують на комп'ютері на одній стороні білого аркуша формату А4 (210 x 297 мм) з використанням текстового редактора Word, шрифту Times New Roman, розміру 14 із міжрядковим інтервалом 1,5. Мінімальна висота шрифту 1,8 мм. Вирівнювання тексту – за шириною.

Текст наукової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 15 мм, верхнє та нижнє – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким.

Мова курсової роботи – державна.

Текст основної частини наукової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин наукової роботи: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами посередині рядка не підкреслюючи, жирним шрифтом.

Розділи роботи нумерують арабськими цифрами на окремому рядку – 1, 2, 3. Нижче (на наступному рядку) наводиться назва розділу. Крапка в кінці номера і назви розділу не ставиться.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Підрозділи нумерують двома арабськими цифрами, з яких перша означає номер розділу, друга – номер підрозділу в розділі, наприклад – 1.1. Крапка в кінці номера підрозділу ставиться, а назви – ні.

Наприклад:

3.2. Аналіз педагогічного досвіду з проблеми дослідження

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Підрозділи продовжують на тій самій сторінці, де закінчився попередній текст, відступаючи два інтервали. Між заголовками підрозділів і текстом відстань повинна бути один інтервал.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Абзацний відступ повинен бути однаковим по всьому тексту і дорівнювати 1 чи 1,25 см.

Кожну структурну частину наукової роботи треба починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою наукової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Важливою частиною наукової роботи є таблиці, графіки й рисунки, які також позначаються арабськими цифрами. Кожен рисунок та таблиця мають двоцифрну нумерацію (1.1; 1.2; ...; 2.1; 2.2;...): перша – номер розділу, друга – порядковий номер рисунку або таблиці у даному розділі. Посилання повинні бути на всі таблиці та рисунки. Таблиці й рисунки повинні мати назви, що відповідають їхньому змісту.

Літературне оформлення курсової чи дипломної роботи є важливим елементом її виконання і одним із багатьох чинників, на які зважає комісія при оцінюванні під час захисту. Передусім, звертається увага на змістовий аспект викладення матеріалу (логічність і послідовність, повнота і репрезентативність, тобто широта використання наукових джерел, загальна грамотність та відповідність стандартам і прийнятим правилам), а також на текст роботи, список літератури і додатки, на зовнішнє оформлення титульного аркуша. Не допускається перехід до розгляду іншого питання, доки висвітлення попереднього не завершено.

Наукова робота має бути стилістично та граматично правильно оформлена. Стиль викладання має бути строгим, стриманим, без вияву емоцій, чітким, без орфографічних і синтаксичних помилок. При побудові речень бажано використання дієслів, що стоять у невизначено-особистій формі, наприклад: *«Вважається доцільним запропонувати ...»*, а не *«Я пропоную ...»*. При викладенні матеріалу слід користуватися загальновизнаною термінологією, звертаючи увагу на точність її застосування та чіткість формулювань. Скорочення слів у тексті роботи та ілюстраціях до неї, крім загальновизнаних аббревіатур, не допускається.

Перед тим, як віддрукувати кінцевий варіант роботи, науковий керівник і студент детально перевіряють її. Враховуючи зауваження, автор роботи вносить необхідні зміни, доповнення і корективи.

Уточнюються назви розділів і підрозділів, таблиць, рисунків, послідовність розташування матеріалу, цифрові дані, чіткість висновків і рекомендацій. Текст роботи повинен бути поділений на ті розділи і підрозділи, які вказуються у змісті.

У науковій роботі не рекомендується вживати мовні звороти від першої особи: *«Я спостерігав»*, *«На мою думку»*, *«Мені (нам) здається»*, *«Ми отримали»* і т.д. Найкраще висловлювати свою думку так: *«Вивчення передового досвіду свідчить про те, що...»* або *«На основі виконаного аналізу можна стверджувати, що.....»*.

Слід уникати:

- пропусків («пробілів») перед комами та крапками у тексті;
- розрідженого або стисненого тексту (див. параметри у

меню «Формат»/«Шрифт»/«Інтервал» MS Word), які з'являються, як правило, після сканування текстів на сканері з розпізнаванням;

➤ використання тире «—» (чи «-») замість дефісу «-» і навпаки, причому, слід пам'ятати, що до та після «тире» слід ставити пробіл;

➤ слів «я» та «ми».

Посилання на літературу варто оформляти у такий спосіб: писати [1; 2; 4], а не [1,2,4]; писати [1; 2], а не [1-2]; писати [1–3], а не [1, 2, 3].

Бажано дотримуватись коректного вживання україномовних слів та скорочень:

➤ «оцінка» – як результат, але «оцінювання» – як процес – часто пишуть тільки «оцінка»;

➤ «розв'язання» – як процес, але «розв'язок» – як результат – часто пишуть тільки «розв'язання» чи «рішення»;

➤ «протягом, впродовж», а не «на протязі»;

➤ «багаторазовий», а не «багатократний»;

➤ «правильний», а не «вірний»;

➤ «оскільки», а не «так як»;

➤ «за відсутності», а не «при відсутності»;

➤ «обґрунтовано», а не «обґрунтовано»;

➤ «є», а не «являється» (за окремими винятками);

➤ «ВНЗ» (вищий навчальний заклад), а не «вуз».

Після завершення написання наукового дослідження бажано здійснити перевірку (з відповідним виправленням) за таким алгоритмом:

1. Перевірити, чи на всі пронумеровані у роботі рисунки, таблиці та формули є посилання в тексті.

2. Перевірити, чи всі рисунки, таблиці та формули пронумеровані підряд у межах кожного розділу.

3. Чи на всі джерела у списку використаних джерел у роботі є посилання.

4. Чи є коректною нумерація Додатків та використані символи для їх номерів.

5. Чи на кожен авторську роботу є посилання в усіх розділах роботи, де це доцільно.

6. Чи на всі Додатки є посилання в тексті.

7. Чи всі заголовки «не відриваються» від тексту, що йде далі.

8. Зверстати текст, щоб кожен підпис до рисунка «не

відривався» від самого рисунка та те саме виконувалось щодо таблиць. При цьому не повинно бути великих вільних місць у кінці сторінок. У крайньому випадку, варто змінити розмір якогось рисунка чи дописати ще якесь речення та ін.

9. Чи не є кількість пунктів у Висновках меншою від кількості сформульованих у Вступі завдань.

Остаточна оформлена робота підписується студентом на титульному аркуші та у встановлений термін подається на кафедру для рецензування та прийняття науковим керівником рішення щодо можливості допуску роботи до захисту.

3.3.2. Оформлення таблиць

Таблиці застосовують для наочності та зручності подання цифрового матеріалу і узагальненого текстового матеріалу. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Розміщувати таблиці слід так, щоб їх можна було читати без повороту рукопису; якщо це неможливо, таблиці розміщують так, щоб рукопис можна було повернути за стрілкою годинника.

Загальна форма таблиці має наступний вигляд:

Таблиця _____
(номер)

(назва таблиці)

Головка таблиці	{						Заголовки Стовпців Підзаголовки Стовпців Нумерація Стовпців
Боковик (заголовки рядків)	{	A	1	2	3	4	Рядки

Стовпці (колонки)

Кожна таблиця повинна мати назву, яка має точно і стисло відображати її зміст. Назву таблиці не підкреслюють. Назву слід розміщувати один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами таблиці пишуть «Продовження табл. __» із зазначенням номера таблиці.

Праворуч над назвою таблиці пишуть слово «Таблиця» та вказують на порядковий номер (знак «№») перед цифрами не ставиться). Таблиці (за винятком таблиць у додатках) слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад: «Таблиця 2.1» – перша таблиця другого розділу.

Таблиці кожного додатка позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка.

Якщо в тексті роботи є тільки одна таблиця, то її позначають «Таблиця».

При побудові таблиці слід дотримуватися збереження певних пропорцій між її частинами: боковик не може займати більш ніж третину її формату, а висота заголовочної частини перевищувати третину висоти таблиці.

Заголовки стовпців і рядків таблиці слід друкувати з великої літери, підзаголовки – з малої, якщо вони є продовженням заголовка, або з великої, якщо вони мають самостійне значення. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять, заголовки і підзаголовки стовпців друкують в однині.

Заголовки стовпців, як правило, друкують паралельно рядкам таблиці. За необхідності допускається перпендикулярне розміщення заголовків стовпців.

Розділяти заголовки і підзаголовки боковика і стовпців діагональними лініями не допускається.

Колонку «№ з/п» у таблицю не включають. За необхідності нумерації рядків їх порядкові номери ставлять перед назвою заголовків рядків.

Таблиці ліворуч, праворуч і знизу, як правило, обмежують лініями.

Горизонтальні й вертикальні лінії, що розмежовують рядки таблиці, можна не креслити, якщо брак це не ускладнює користування таблицею.

Головку таблиці треба відокремлювати лінією від тексту таблиці.

Допускається розміщення таблиці вздовж довгого боку аркуша.

Якщо рядки або стовпці таблиці виходять за формат сторінки, то таблицю ділять на частини, які розміщують одна під одною або поряд, при цьому в кожній частині таблиці повторюють її головку й боковик.

У разі поділу таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити, відповідно, номерами стовпців і рядків. При цьому нумерують арабськими цифрами стовпці і (або) рядки першої частини таблиці.

Колонки (стовпці) таблиці нумерують і в тому випадку, коли на них є посилання у тексті роботи.

Якщо в кінці сторінки таблиця переривається і її продовження буде на наступній сторінці, то в першій частині таблиці нижню горизонтальну лінію, що обмежує таблицю, не креслять.

Якщо всі дані, що наведені у таблиці, мають однакові одиниці вимірювання, то її вказують у назві, відокремлюючи від останньої комою, якщо різні – то в заголовках стовпців або рядків через кому. Позначення одиниць вимірювання при цьому має відповідати загальноприйнятим стандартам.

Текст, який повторюється у боковику або стовпці таблиці та складається з одного слова, можна замінювати лапками. Якщо такий текст складається з двох або більше слів, то при першому повторі його замінюють словами *«так само»*, а далі лапками. Замінювати цифри та математичні символи, що повторюються у таблиці, лапками не дозволяється.

Числа у таблиці, як правило, повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Дрібні числа наводяться у вигляді десяткового дробу. Нульові ознаки прийнято позначати знаком тире «–», відсутність даних трьома крапками «...» або літерами «н.в.» (немає відомостей).

Якщо наведені у таблиці дані мають будь-які особливості (є попередніми, належать до частини явища, що вивчається, тощо), то на це необхідно вказати у примітках, які розміщують одразу під таблицею.

Таблицю не слід захащувати зайвими подробицями, які ускладнюють аналіз інформації. Необхідно також уникати утворення клітинок таблиці, що не мають змісту. Коли такі клітинки все ж таки з'являються, то в них треба проставити знак «х», який означає, що вони не заповнюються.

На всі таблиці мають бути зроблені посилання в тексті наукової роботи. При першому посиланні в тексті пишуть слово «табл.», при повторних «див. табл.», після чого вказують номер таблиці (без знака «№»). Наприклад: «Наявність у дітей знань про складові здорового способу життя подані в табл. 1.3». Складна таблиця супроводжується стислим аналізом та висновками. При цьому в тексті не треба повторювати кількісних відношень, які наведені в таблиці.

Приклад оформлення таблиці

Таблиця 2.1

Результати відповідей дітей на запитання: «Чи роблять людину здоровою заняття фізичною культурою і спортом?», %

Зміст відповідей	5 років		6 років	
	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ
Правильно відповіли на запитання й аргументували свою відповідь	21	25	28	30
Правильно відповіли на запитання, однак не пояснили свою відповідь чи говорили не по суті	52	50	53	52
Не відповіли на запитання чи не знають	27	25	19	18

3.3.3. Оформлення рисунків

У процесі оформлення наукової роботи часто використовують наочні ілюстративні матеріали у вигляді діаграм, графіків, схем тощо.

Графічне відображення статистичних даних, яке наочно показує співвідношення між ними, називається діаграмою. За формою побудови діаграми поділяють на лінійні, площинні та зображувальні. Найчастіше у курсових та дипломних роботах використовують лінійні, а з площинних – стовпцеві та секторні діаграми.

Лінійна діаграма характеризує за допомогою прямих, кривих або ламаних ліній кількісні показники розвитку об'єктів, явищ або процесів, що досліджуються.

У стовпцевих діаграмах кількісні дані зображуються у вигляді прямокутників стовпців, які розміщуються вертикально поряд або на однаковій відстані один від одного. Висота цих стовпців відповідно до встановленого масштабу пропорційна кількісним значенням показників, що зображуються.

Приклад оформлення стовпцевої діаграми:

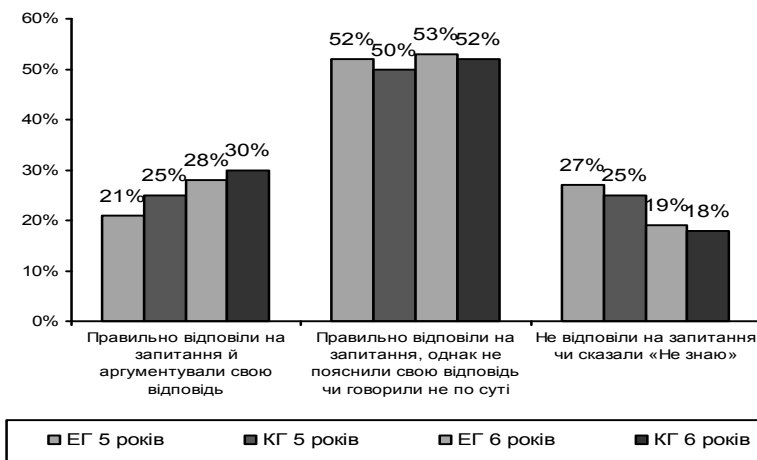

Рис. 2.1. Результати відповідей дітей на запитання: «Чи роблять людину здоровою заняття фізичною культурою і спортом?», %

Горизонтальне розміщення таких прямокутників утворює стрічкова діаграма.

Секторна діаграма є широко відомою формою порівнювання різних частин одного цілого. Площі, які утворюються секторами кола, і є основою для порівняння. Секторна діаграма будується шляхом поділу кола на окремі сектори пропорційно питомій вазі частин у цілому.

Приклад оформлення секторної діаграми:

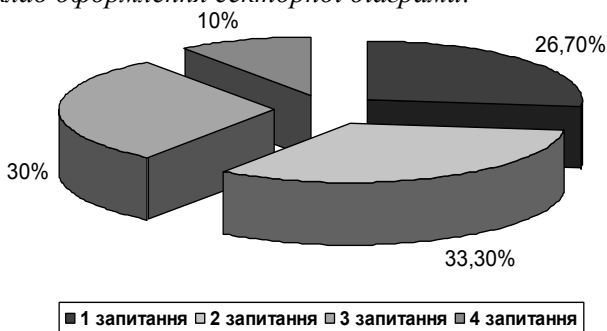

Рис. 2.2. Аналіз опитування батьків, %

Засобом графічного зображення змін однієї змінної величини залежно від змін другої є графік. Найчастіше у наукових роботах використовуються графіки часових рядів. Такі графіки відображають зміни явищ або процесів у часі. Для побудови графіків часових рядів використовується, як правило, прямокутна система координат. На осі абсцис відкладаються відрізки часу, а на осі ординат значення рівнів ряду динаміки. На один графік можна нанести для порівняння кілька динамічних рядів.

Схеми у курсовій чи дипломній роботі використовують для того, щоб показати склад, структуру та взаємозв'язок окремих елементів явища, що вивчається, або щоб відобразити послідовність елементів того чи іншого процесу. Креслення схем та графіків має відповідати вимогам стандартів.

Для всіх ілюстрацій прийнято єдине позначення «Рис.» (рисунок), після якого вказують номер рисунка та тематичну назву. Кожну ілюстрацію у науковій роботі (за винятком ілюстрацій додатків) слід нумерувати арабськими цифрами з порядковою нумерацією в межах розділу. Номер рисунка складається з номерів розділу та порядкового номера рисунка, відокремлених крапкою (Рис. 1.1). Якщо рисунок один, його позначають «Рис.». Рисунок кожного додатка позначають окремою нумерацією арабськими цифрами з додаванням перед цифрою позначення додатка (Рис. Б.2). Номер рисунка та його назва розміщуються під

рисунком. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Позначення «Рис.», номер рисунка і його назву подають після пояснювальних даних.

При посиланні на ілюстрацію у тексті наукової роботи називають її вид (діаграма, графік, схема) та номер. При повторному посиланні на ілюстрацію використовують скорочене слово «дивись» (наприклад, «див. рис. 2.1»).

Всі ілюстративні матеріали у роботі розміщують після тексту одразу після посилання на них або на наступній сторінці, а за необхідності – у додатку. Рисунок (діаграму, схему і т. ін.), як правило, слід виконувати на одній сторінці. Якщо рисунок не вміщується на одній сторінці, дозволяється переносити його на інші сторінки. При цьому тематичну назву розміщують на першій сторінці, пояснювальні дані – на кожній сторінці і під ними друкують «Рис. ..., аркуш ...», якщо є кілька рисунків, і «Рис. 1, аркуш ...», якщо є один рисунок. Розміщувати рисунки слід так, щоб їх можна було читати без повороту рукопису. Якщо це неможливо, ілюстрації розміщують так, щоб рукопис треба було повернути за стрілкою годинника.

Приклад оформлення рисунку

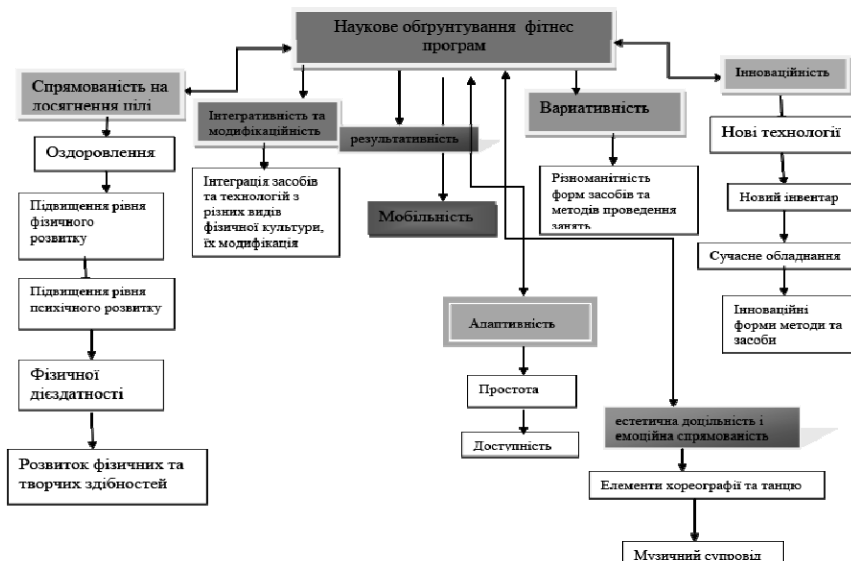

Рис. 1.1. Наукове обґрунтування фітнес-програм

3.3.4. Оформлення формул, приміток, посилань, цитувань

Формули, що наводяться в науковій роботі, нумеруються арабськими цифрами з порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад (1.2), (3.1). Порядковий номер формули вказують у круглих дужках праворуч від неї.

Пояснення символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, якщо вони не пояснювалися в тексті, мають бути наведені безпосередньо під формулою.

Пояснення кожного символу слід подавати з нового рядка в тій послідовності, в якій символи наведено у формулі. Перший рядок пояснення має починатися словом «де» без двокрапки.

Посилання в тексті на порядковий номер формули подають у круглих дужках, наприклад: ... у формулі (2.1).

Формули в додатках нумерують окремо арабськими цифрами в межах кожного додатка з додаванням перед цифрою позначення додатка, наприклад: ... у формулі (Б.1).

Формули, що подаються одна за одною і не розділені текстом, відокремлюють комою.

При написанні наукової роботи може з'явитися потреба у примітках до тексту або до таблиць. Такі примітки несуть довідкову або пояснювальну інформацію. Якщо примітка лише одна, то після слова «Примітка» ставлять крапку. Якщо приміток кілька, то після слова «Примітка» ставлять двокрапку. Такі примітки нумерують арабськими цифрами з крапкою.

На інформацію, що запозичена з інших джерел (формули, таблиці, схеми, графіки, висновки тощо), а також на цитати, що наводяться в тексті наукової роботи, обов'язково мають бути зроблені посилання, які наводяться одразу після закінчення цитати, або у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела у списку літератури та відповідна сторінка джерела (наприклад: [4, с. 35]), або під текстом цієї сторінки у вигляді виноски, в якій вказують прізвище та ініціали автора, назву джерела, видавництво, рік видання та сторінку.

Отже:

- посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: «рис. 1.2»;
- посилання на формули роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: «...у формулі (2.1)»;

– на всі таблиці роботи необхідно посилатися в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...у табл. 1.2»;

– у повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, бо найменше його скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування:

➤ текст цитати береться у лапки та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не беруться у лапки, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

➤ цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

➤ кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

➤ при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і подавати відповідні посилання на джерело;

➤ якщо необхідно виявити ставлення автора праці до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

➤ коли автор праці, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальна примітка, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора роботи, а весь текст примітки вміщується у круглі дужки.

3.3.5. Оформлення списку використаних джерел та додатків

У науковій роботі обов'язково має бути наведений список використаної навчальної, спеціальної, довідкової, статистичної та періодичної літератури, який має суцільну нумерацію.

Найбільш поширеним способом групування літературних джерел у списку літератури є їх розміщення за алфавітним порядком (за першою літерою прізвища автора або першого слова назви літературного джерела). Набір елементів бібліографічного опису літературних джерел різних видів (підручник, навчальний посібник, монографія, стаття, перекладне видання, статистичний щорічник, оригінальне зарубіжне видання, конспект лекцій тощо), спосіб написання кожного елемента, використання розділових знаків тощо наведені у додатку Е.

У процесі оформлення наукової роботи іноді виникає потреба у збагаченні її тексту додатками. Додатки, як правило, містять проміжні математичні розрахунки, первинні матеріали, громіздкі таблиці та інші матеріали допоміжного характеру. Додатки розміщують після списку використаних джерел у порядку появи посилань на них у тексті наукової роботи.

Додатки позначають великими літерами української абетки, починаючи з А, за винятком літер Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Після слова «Додаток» друкують літеру, що позначає його послідовність, наприклад: «Додаток А», «Додаток Б» і т. д.

Допускається позначення додатків літерами латинської абетки, за винятком літер І та О.

Якщо у роботі один додаток, то він позначається «Додаток А».

Кожний додаток повинен мати тематичний заголовок та починатися з нової сторінки із зазначенням угорі в середині сторінки слова «Додаток» і його позначенням. Якщо додатків кілька, вони нумеруються по черзі арабськими цифрами без знака «№».

4. ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ

4.1. Порядок проведення захисту та критерії оцінювання курсової роботи

Курсова робота допускається до захисту за умови завершення оформлення та допуску наукового керівника. Захист курсових відбувається в період екзаменаційної сесії.

Захист курсових робіт здійснюється у встановлений час у формі виступу студента: захист перед комісією кафедри за участю керівника роботи. За відсутності керівника курсової роботи захист може бути проведений за умови подання ним письмового відгуку на курсову роботу. Процедура захисту передбачає:

- доповідь студента про зміст роботи;
- відповіді студента на запитання членів комісії та присутніх на захисті;
- оголошення відгуку наукового керівника або його виступ;
- заключне слово студента;
- ухвала комісією оцінки роботи проводиться закритим способом переважної більшості голосів.
- *Доповідь* варто підготувати заздалегідь, висвітлюючи наступні положення:
 - обґрунтування актуальності теми дослідження;
 - мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження;
 - зміст роботи;
 - висновки.

У виступі мають міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника. Доповідь студента не повинна перевищувати за часом 6-8 хвилин. Для кращого сприйняття матеріалу присутніми бажано роздати таблиці, діаграми, графіки чи намалювати їх на великому форматі або створити презентацію і продемонструвати її за допомогою комп'ютера. Курсова робота може бути міждисциплінарною, що *оцінюється* за 100-бальною шкалою відповідно до розроблених критеріїв (Додаток Ж) та вимог ECTS (табл. 4.1) або складовою навчальної дисципліни, що оцінюється за 20-бальною шкалою і виступає як окремий модуль навчальної дисципліни.

Оцінка за курсову роботу складається з двох оцінювальних складових. Перша складова – *оцінювання якості виконання роботи та дотримання графіка її виконання*.

Критеріями оцінки є:

- актуальність і рівень розробленості теми;
- рівень опанування методикою дослідження, творчий підхід і самостійність аналізу, узагальнень та висновків;
- повнота використання першоджерел і дослідницької літератури;
- наукова обґрунтованість і аргументованість узагальнень, висновків і рекомендацій;
- науковий стиль викладення;
- дотримання всіх вимог щодо оформлення курсової роботи і термінів її виконання.

Друга складова – *оцінювання якості захисту курсової роботи* – рівень володіння матеріалом, аргументованість рішень, вміння захищати власні погляди тощо. Підсумкова оцінка за міждисциплінарну курсову роботу визначається наступним чином (див. табл. 4.1):

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання курсової роботи: національна та ECTS

Сума балів для міждисциплінарної роботи	Сума балів для курсової роботи, включеної в одну дисципліну	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	19-20	A	відмінно
80-89	17-18	B	добре
70-79	14-16	C	
60-69	11-13	D	
50-59	8-10	E	задовільно
35-49	4-7	F_x	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	1-3	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальна кількість балів, яку студент може отримати за виконання курсової роботи, становить **100 балів**, з яких **10 балів (попередній етап)** студент набирає при **поточних видах контролю** (формулювання наукового апарату роботи; відвідування консультацій; підбір та опрацювання літературних джерел тощо), **50 балів – за саму роботу** (оформлення, зміст, вчасне подання роботи на кафедру) і **40 балів – у процесі підсумкового виду контролю – захисту** (володіння матеріалом написаної роботи).

Для отримання підсумкової оцінки студент обов'язково повинен захищати курсову роботу при комісії.

Відгук та оцінка за курсову роботу ставиться на титульному аркуші й засвідчується підписом наукового керівника (Додаток Б1).

Оцінка з міждисциплінарної курсової роботи вноситься до екзаменаційної відомості та в індивідуальний навчальний план студента, а також зазначається у додатку до диплома.

Оцінка курсової роботи, яка входить до складу дисципліни, переводиться у 20-бальну систему (див. табл. 4.1) та вноситься у модульну відомість як окремий модуль.

Курсова робота, оцінена незадовільно, переробляється і повертається на перевірку керівнику. Негативна оцінка до індивідуального навчального плану студента не вноситься. Невчасне виконання курсової роботи вважається академічною заборгованістю і ліквідується у встановленому порядку. Підсумки виконання курсових робіт аналізуються на засіданні кафедри фізичної культури та основ здоров'я. Курсові роботи з протоколами захистів зберігаються на кафедрі упродовж трьох років, потім списуються за визначеним порядком. При написанні й оформленні курсової роботи студентам варто уникати наступних **типових помилок**:

- текст курсової роботи не відповідає змісту чи темі;
- автор не виявив самостійного підходу до висвітлення теми курсової роботи;
- не зроблено глибокого та всебічного аналізу офіційних і нормативних документів, нових джерел з теми дослідження;
- безсистемне викладення матеріалу, часті повторення, дублювання одних і тих самих положень;
- механічне запозичення (переписування) матеріалу з джерел;

- у роботі відсутні посилання на першоджерела або вказані не ті, які були використані;
- висновки не відповідають меті дослідження та поставленим завданням;
- список використаних джерел наведено довільно, без дотримання вказаних вимог;
- обсяг і оформлення роботи не відповідають вимогам;
- неохайне виконання курсової роботи, наявність у ній суттєвих граматичних та стилістичних помилок;
- виявлення плагіату, а саме: копіювання чужої роботи (як без, так і з відома автора) та оприлюднення її під своїм іменем;
- копіювання інформації з кількох різних джерел без внесення в неї правок;
- видання власної колись уже написаної роботи за нову.

4.2. Порядок проведення захисту та критерії оцінювання дипломної роботи

Дипломна робота повинна:

- містити результати проведених експериментальних досліджень та їх теоретичне обґрунтування;
- містити узагальнені аргументовані висновки;
- мати належне оформлення;
- бути виконаною і поданою на кафедру та до ЕК в термін, передбачений графіком навчального процесу;
- мати необхідні супровідні документи.

До супровідних документів належать відгук та рецензія (внутрішня та зовнішня).

Подання – документ, що надається керівником дипломної роботи і кафедрою та містить характеристику її наукової цінності, а також оцінку діяльності випускника під час виконання ним наукового дослідження (*Додатки Л, М*).

Рецензія (внутрішня та зовнішня) – це критичний відгук на дипломну роботу студента, що надається викладачами вищих навчальних закладів – висококваліфікованими спеціалістами в галузі фізичної культури і спорту. Рецензія містить обґрунтований висновок щодо актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду і аналізу літератури, коректності цитувань і посилань на наведені в тексті цитати інших

авторів, коректності і обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, ретельності обробки експериментальних даних, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням, якості оформлення дипломної роботи. Рецензія містить *оцінку* дипломної роботи (Додаток Н).

У випадку надання негативного відгуку науковим керівником або негативної рецензії остаточне рішення про допуск (недопущення) дипломної роботи до захисту приймає, за результатами попереднього захисту, кафедра фізичної культури та основ здоров'я (ФКОЗ).

Дипломна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми, обґрунтованих висновків, а також не має рецензії, до захисту не допускається.

Засідання екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії. Засідання екзаменаційної комісії оформляються протоколом за встановленою формою. У протоколах відображаються:

- запитання, поставлені студенту;
- оцінка, отримана студентом під час атестації;
- рішення комісії про присвоєння студенту кваліфікації за відповідною галуззю знань, спеціальністю і освітнім рівнем та про видачу йому диплома (загального зразка чи з відзнакою);
- рішення комісії про надання рекомендації щодо публікації та/або впровадження наукових досліджень.

Тривалість засідання комісії не повинна перевищувати шести академічних годин на день. Тривалість захисту випускної кваліфікаційної роботи одного студента, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин.

Процедура захисту передбачає:

- доповідь студента про зміст роботи;
- запитання членів ЕК та осіб, присутніх на захисті, до автора роботи;
- відповіді студента на запитання. Запитання можуть стосуватися як теми виконаної роботи, так і бути загального характеру – в межах дисциплін спеціальності, які опановувались

студентом під час навчання;

- оголошення відгуків наукового керівника та рецензента або їхні виступи;

- відповіді студента на висловлені у відгуках зауваження та його заключне слово.

Для розкриття змісту дипломної роботи студенту надається до 10-12 хвилин. Доповідь має містити наступні положення:

- обґрунтування актуальності теми дослідження;
- мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження;
- зміст експериментальної частини роботи та отримані результати;

- висновки та перспективи подальших досліджень по темі.

Після доповіді студент відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії. Запитання можуть стосуватися теми виконаної роботи і мати загальний характер – у межах дисциплін спеціальності й спеціалізації, які опановувалися студентом під час навчання. З дозволу голови екзаменаційної комісії запитання можуть задавати всі присутні на захисті. Після відповідей на запитання заслуховуються або зачитуються відгуки наукового керівника та рецензента (особисто ними або секретарем чи одним із членів екзаменаційної комісії). Завершується захист відповіддю випускника на висловлені у відгуках зауваження.

Рішення ЕК про оцінювання рівня підготовки студентів, а також про присвоєння студентам-випускникам кваліфікації та видачу їм державних документів про вищу освіту приймається комісією на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним.

Результати захисту дипломних робіт оголошуються в день їх проведення після оформлення протоколу засідання ЕК. Повторний захист дипломної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Студент, який не захистив дипломну роботу або не з'явився на захист без поважних причин, відрховується з навчального закладу як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов підсумкової атестації.

Якщо захист дипломної роботи визнається незадовільним, ЕК

встановлює, чи може студент представити до повторного захисту ту ж роботу з відповідною доробкою, що визначає комісія, або повинен розробити нову тему, яка пропонується кафедрою фізичної культури та основ здоров'я. Повторний захист дозволяється тільки під час наступної підсумкової атестації.

Результати захисту дипломної роботи оцінюються у балах (Додаток К), які відповідно конвертуються в оцінки за шкалою ECTS та 4-бальною (національною) шкалою (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання дипломної роботи: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	F _x (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

На «відмінно» оцінюються відповідно оформлені роботи, в яких повністю розкриті всі питання на рівні сучасних уявлень, наведені результати власних досліджень та подані практичні рекомендації виконаної роботи.

На «добре» оцінюються відповідно оформлені роботи, в яких розкриті всі питання з результатами власних досліджень.

Оцінкою «задовільно» оцінюються ті роботи, в яких правильно розкрита тема, але недостатньо використані літературні джерела і відсутні результати власних досліджень.

За наявності в роботі помилкових положень і великої кількості технічних помилок вона оцінюється «незадовільно».

При визначенні оцінки випускної кваліфікаційної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної

підготовки студентів.

Оцінки захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії.

Рішення екзменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при захисті випускної кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови екзменаційної комісії є вирішальним.

Примітка: Повторне складання (перескладання) захисту випускної кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Студентам, які отримали позитивні оцінки за передбаченими програмою підготовки формами атестації, рішенням екзменаційної комісії присуджується ступінь вищої освіти, присвоюється кваліфікація відповідно до отриманої спеціальності і видається диплом про вищу освіту.

Рішення щодо видачі студенту диплома з відзнакою приймається екзменаційною комісією за результатами атестації і з урахуванням усіх наданих до екзменаційної комісії матеріалів, які засвідчують, що навчальні та наукові (творчі) досягнення студента під час навчання за даним освітнім рівнем відповідають вимогам Положення «Про диплом з відзнакою».

Якщо захист випускної кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, екзменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і у протоколі засідання екзменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» (1-49 балів).

У випадку, якщо студент не з'явився на засідання екзменаційної комісії для захисту випускної кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

У випадку неявки студента на засідання екзменаційної комісії з поважних причин (раптове захворювання студента, нещасний випадок, смерть близьких родичів), підтверджених відповідними документами, за рішенням голови екзменаційної

комісії захист випускної кваліфікаційної роботи може бути перенесений на термін роботи екзаменаційної комісії.

Студент, який отримав незадовільну оцінку на захисті випускної кваліфікаційної роботи, відраховується з університету. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

У випадках, коли захист випускної кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році.

Студенти, які не захистили випускну кваліфікаційну роботу у зв'язку з неявкою без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторну (з наступного навчального року) атестацію протягом трьох років після відрахування з ВНЗ (у період роботи, згідно з затвердженим графіком екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності).

РЕКОМЕНДОВАНА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Артемчук Г. І. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. посіб. для студентів та викл. в навч. закл. / Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочергин М. П. – К. : Форум, 2000. – 271 с.
2. Вимоги до написання та захисту курсових робіт : навч.-метод. посіб. / [упорядники Б. С. Кришук, О. М. Севастьянова]. – Хмельницький : ХГПА, 2011. – 53 с.
3. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»)] // Бюлетень ВАК України. – 2009. № 5.
4. Державний стандарт України. [Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. ДСТУ 3008-95. Видання офіційне] / розробники : А. Стогній, Н. Шокол, О. Крючко, М. Єрмошко, Г. Крайчинська, Ю. Поліщук, А. Сумарев. – К. : Наказ Держстандарту України № 58 від 23 лютого 1995 року. – 38 с.
5. Довідник здобувача наукового ступеня : зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / упоряд. Ю. І. Церков; передмова до 3-го, 2-го і з переднього сл. до 1-го вид. Р. В. Бойка. – 3-тє вид., випр. і допов. – К. : Ред. «Бюл. Вищої атестат. коміс. України» : Вид-во «Толока», 2003. – 69 с.
6. Інструкція щодо складання бібліографічного запису на автореферати дисертацій / [укладач О. Б. Рудич]; Держ. наук. установа «Кн. палата України ім. Івана Федорова». – К. : Кн. палата України, 2008. – 19 с.: табл.
7. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук. – К. : Слово, 2009. – 240 с.
8. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
9. Лисенко І. А. Положення про науково-дослідницьку роботу студентів Національного університету фізичного виховання і спорту України у навчальному процесі / А. І. Лисенко, Л. А. Харченко. – К. : Видавництво НУФВіС, 2003. – 41 с.
10. Методичні вказівки з виконання та захисту магістерської роботи : навч.-метод. посіб. / скл. канд. пед. наук О. І. Шиян. – Л. : ЛДІФК, 2001.
11. Методичні рекомендації до виконання реферативних, курсових, кваліфікаційних та магістерських робіт для студентів факультету

- фізичного виховання, фізичної реабілітації та спортивної медицини / Е. В. Макарова, І. М. Башкін, Ю. А. Бородин, О. К. Марченко, Р. О. Баннікова. – К., 2005. – 53 с.
12. Методичні рекомендації до написання і оформлення кваліфікаційних робіт / упорядники Н. В. Крохмаль, Г. О. Нестеренко. – [вид. 2-ге, перероб. і доп.]. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 52 с.
 13. Методичні рекомендації щодо проведення атестації випускників 2016-2017 н.р. (Протокол засідання науково-методичної ради Чернівецького національного університету № 4 від 10.11.16 р.).
 14. Петров П. К. Физическая культура : Курсовые и выпускные квалификационные работы / П. К. Петров. – М. : Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. – 112 с.
 15. Програма написання курсових робіт для студентів педагогічних спеціальностей / укладач Л. В. Артемова. – К., 2004. – 19 с.
 16. Студентська творча робота : навч.-метод. посіб. / За ред. проф. Б. М. Шияна. – Тернопіль : ТДПУ, 2000. – 48 с.
 17. Сучасні вимоги до написання та захисту дипломних робіт : навч.-метод. посіб. / укладач Г. В. Вишинська. – Хмельницький : ХГПА 2008. – 77 с.
 18. Філінюк А. Г. Наукова робота студента: методичні рекомендації для студентів і магістрантів усіх спеціальностей і форм навчання / А. Г. Філінюк, А. М. Трембіцький. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ, 2007. – 75 с.
 19. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2003. – 240 с.
 20. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – [3-тє вид., стер.]. – К. : Знання-Прес, 2003. – 295 с.
 21. Шиян О. І. Методичні вказівки з виконання та захисту магістерської роботи : навч.-метод. посіб. / О. І. Шиян. – Л., 2001. – 19 с.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»)] // Бюлетень ВАК України. – 2009. № 5.
2. Курсова робота з фізичного виховання : методичні вказівки / укл. : Н. О. Гнесь, І. О. Ячнюк, Л. В. Балацька. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. – 40 с.
3. Кутек Т. Б. Методичні рекомендації до написання курсових і дипломних робіт / Кутек Т. Б., Вовченко І. І. – Житомир : ЖДУ, 2007. – 26 с.
4. Методичні рекомендації до виконання комплексної курсової роботи / укл. Т. В. Омельяненко. – К. : КНЕУ, 2005. – 36 с.
5. Методичні рекомендації до виконання курсових робіт / укл. С. М. Соболю, В. М. Багацький, Л. М. Хоменко. – К. : КНЕУ, 2006. – 33 с.
6. Методичні рекомендації з підготовки магістерських дипломних робіт // Магістерські програми. 2004/2005 навч. рік / кол. авт. під кер. С. М. Соболя. – К. : КНЕУ, 2004. – 348 с.
7. Методичні рекомендації щодо проведення атестації випускників 2016-2017 н.р. (Протокол засідання науково-методичної ради Чернівецького національного університету № 4 від 10.11.16 р.).
8. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти (I-II рівня) та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Протокол засідання Вченої ради Чернівецького національного університету № 1 від 09.02.15 р.).
9. Науково-дослідна робота студентів із фізичної культури [Текст]: методичні рекомендації / укл. : Ю.Ю. Мосейчук, О.М. Киселиця. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 40 с.

ДОДАТКИ

Додаток А.1

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Методика використання рухливих ігор на уроці фізичної культури з дітьми молодшого шкільного віку.
2. Причини порушення здоров'я дітей та його вплив на навчання.
3. Організація і форми проведення позакласних заходів у школі.
4. Оздоровче тренування дітей і підлітків як шлях формування і зміцнення фізичного здоров'я.
5. Здоров'я як головний фактор, що впливає на навчання і успішність дітей молодшого шкільного віку.
6. Індивідуальні особливості і стан здоров'я людини при застосовуванні різних методів загартування.
7. Особливості психогігієни навчальних занять для збереження здоров'я дітей.
8. Здоров'язберігаючі технології у навчальному процесі загальноосвітнього навчального закладу.
9. Словесні, практичні та наочні методи навчання «Основ здоров'я».
10. Роль педагога у формуванні здорового способу життя, збереженні і зміцненні здоров'я студентської молоді.
11. Застосування інноваційних технологій на уроках фізичної культури.
12. Превентивні методи попередження шкідливих звичок у підлітків.
13. Розвиток в учнів компетенцій здорового способу життя.
14. Особливості туристично-краєзнавчої діяльності у літніх оздоровчих таборах відпочинку Чернівецької області.
15. Позакласні форми фізичного виховання в процесі гармонійного розвитку школярів.
16. Сучасні засоби музично-ритмічного виховання дітей дошкільного віку на заняттях з оздоровчим спрямуванням.
17. Методологічні особливості розвитку гнучкості у дітей дошкільного віку.
18. Форми і методи контролю і самоконтролю на заняттях з

- фітнесу дітей старшого шкільного віку.
19. Методика проведення уроків фізичного виховання з елементами художньої гімнастики.
 20. Розвиток педагогічних технологій в оздоровчих видах гімнастики.
 21. Основні методи та підходи можливостей діагностики здоров'я дітей молодшого шкільного віку.
 22. Теоретичні та методичні основи навчання сучасних танців дітей молодшого шкільного віку.
 23. Фізіологічні механізми тренувальних ефектів на заняттях спортивно-оздоровчою аеробікою дітей старшого шкільного віку.
 24. Методи функціональної інтеграції в умовах різних видів рухової активності організму школярів старшого шкільного віку.
 25. Основні напрями фітнес-програм силової спрямованості (на прикладі юнаків старшого шкільного віку).
 26. Особливості відбору школярів для занять з футболу в ДЮСШ.
 27. Методика проведення тренувальних занять з футболу із дітьми середнього шкільного віку.
 28. Індивідуальний підхід до учнів на уроках з фізичної культури.
 29. Методика навчання елементів футболу на уроках фізичної культури.
 30. Методи планування навчально-тренувальної роботи в ДЮСШ для груп початкової підготовки з футболу.
 31. Значення авторитету вчителя фізичної культури на сучасному етапі розвитку загальноосвітньої школи.
 32. Вдосконалення процесу фізичного виховання у навчальних закладах.
 33. Взаємодія сім'ї та школи у підвищенні рухової активності та формуванні здорового способу життя школярів.
 34. Гімнастика як засіб фізичного виховання школярів.
 35. Загальні основи формування здорового способу життя у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.
 36. Фізичний розвиток школярів та поліпшення здоров'я засобами фізичних вправ.
 37. Травматизм та його профілактика під час занять фізичною

культурою.

38. Використання допоміжного обладнання, тренажерів на уроках фізичної культури.
39. Оздоровлення дітей у літніх оздоровчих таборах.
40. Методика вдосконалення фізичних якостей школярів.
41. Формування культури здоров'я дітей старшого шкільного віку.
42. Використання нетрадиційних методів та засобів навчання на уроках фізичної культури.
43. Організація і форми проведення позакласних заходів із використанням рухливих ігор у школі.
44. Урок фізичної культури – основна форма організації фізичного виховання школярів.
45. Застосування степ-аеробіки на уроках фізичної культури в школі.
46. Методика розвитку витривалості учнів старших класів на уроках фізичної культури.
47. Руховий режим учня середнього шкільного віку та шляхи його оптимізації.
48. Нормування рухової активності школярів різних вікових груп.
49. Особливості проведення занять з фізичного виховання з учнями спеціальних медичних груп.
50. Формування здорового способу життя підлітків засобами фізичної культури.
51. Використання народних рухливих ігор під час занять у початкових класах як засіб формування різносторонньої особистості.
52. Організація туристичних походів як однієї із форм позакласної роботи з учнями старших класів.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ

1. Використання генетико-біологічних методів при відборі у групи початкової підготовки футболістів.
2. Оптимізація рухової активності та мотивація до здорового способу життя студентської молоді.
3. Роль педагога у формуванні здорового способу життя, збереженні і зміцненні здоров'я студентської молоді.
4. Спортивно-оздоровчий туризм як спеціальний засіб вдосконалення особистості студентів.
5. Підготовка майбутніх фахівців з фізичного виховання до поліпшення культури здоров'я учнів загальноосвітньої школи.
6. Роль туризму як засобу фізичної рекреації в життєдіяльності студентської молоді.
7. Використання педагогічних здоров'язбережувальних технологій у ВНЗ.
8. Методологічні основи проведення гімнастичних вправ у відновленні фізичної працездатності учнів старшої вікової групи.
9. Розминка як фактор попередження травматизму у процесі уроків фізичною культурою в умовах загальноосвітньої школи.
10. Особливості проведення елементів гімнастики на уроках фізичного виховання в загальноосвітніх школах.
11. Використання ігрових та змагального методів на уроках фізичної культури та при різних формах позакласної роботи.
12. Аналіз стану фізичного розвитку дітей дошкільного віку під впливом соціально-екологічних факторів.
13. Обґрунтування методики застосування вправ із пілатесу на заняттях з фізичного виховання студентів ВНЗ.
14. Методика формування здорового способу життя молодших школярів.
15. Аналіз системи прискореного розвитку фізичних здібностей учнів середнього шкільного віку в залежності від структури їх моторики.

16. Динаміка показників рівня фізичного здоров'я студентів-першокурсників основної та спецмедгрупи в процесі занять з фізичного виховання.
17. Порівняльний аналіз показників функціонального стану серцево-судинної системи студентів, які займаються фізичною культурою в основній та спеціальній медичній групах.
18. Шляхи попередження травматизму та підвищення мотивації до процесу тренування юних спортсменів.
19. Організація самостійної роботи з основ здоров'я учнів початкової школи.
20. Вдосконалення багаторічної підготовки футболістів з урахуванням циклічності ігрових турів (на прикладі навчально-тренувальних груп ДЮСШ).
21. Ставлення учнів 14-17 років до предмета «Фізична культура» на етапі їх професійного вибору.
22. Порівняльний аналіз показників розумової працездатності у студентів спеціальності «Фізична культура» в період складання екзаменаційної сесії із студентами, які займаються фізичною культурою за загальною програмою вищої школи.
23. Здоров'язберігаючий компонент у змісті і структурі підручників з «Основ здоров'я» для початкової школи.
24. Профілактика травматизму у фізкультурній та спортивній діяльності студентів.
25. Методики вольового управління диханням і їх застосування у спортивній практиці.
26. Взаємодія сім'ї та дитячого навчального закладу у формуванні здорового способу життя дошкільників.
27. Оцінка функціонального стану серцево-судинної системи учнів середнього шкільного віку, які займаються вільною боротьбою.
28. Психофізіологічні особливості школярів, які займаються ігровими видами спорту.
29. Вплив аквааеробіки на морфофункціональні та фізичні показники жінок 19-28 років.
30. Вплив занять з оздоровчих видів фітнесу на силову підготовку студенток.
31. Формування організаційно-комунікативних якостей у

студентів спеціальності «Середня освіта (фізична культура)».

32. Аналіз стану та ресурсного потенціалу дитячо-юнацького туризму в Чернівецькій області за даними профільних позашкільних навчальних закладів.
33. Використання адаптивної фізичної культури у фізичній реабілітації дітей з обмеженою руховою активністю.
34. Вплив фізичного розвитку та уроки фізичної культури на психологічний стан учнів 4-5 класів.

Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Факультет фізичної культури та здоров'я людини
(повна назва факультету)

Кафедра фізичної культури та основ здоров'я
(повна назва кафедри)

**РОБОТА З ФІЗИЧНО
ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ**

Курсова робота спеціальності
014 «Середня освіта (фізична культура)»

Робота відповідає обраній темі.

Зауваження:

1.

2.

*Рекомендована кількість
балів* ____

Науковий керівник ____
(підпис)

Дата: ____

Студент: ____ курс, ____ група
спеціальність
014 «Середня освіта
(фізична культура)»

(прізвище, ім'я по батькові)

(підпис)

Науковий керівник:

(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

(підпис)

Оцінка:

Національна шкала: ____

Кількість балів: ____, ECTS ____

Члени комісії:

(підпис) (ініціали та прізвище)

(підпис) (ініціали та прізвище)

(підпис) (ініціали та прізвище)

Чернівці – 20 ____

Зразок оформлення титульного аркуша дипломної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Факультет фізичної культури та здоров'я людини
(повна назва факультету)

Кафедра фізичної культури та основ здоров'я
(повна назва кафедри)

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ
ГІМНАСТИКИ НА УРОКАХ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ**
Дипломна робота другого (магістерського)
рівня вищої освіти

Виконав: студент (-ка) ____ курсу,
групи _____
спеціальності _____

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище та ініціали)

Керівник:

(прізвище та ініціали)

Рецензент:

(прізвище та ініціали, кафедра,
університет)

До захисту допущено:

Протокол засідання

кафедри № ____

від «__» _____ 20__ р.

зав. кафедри _____

Чернівці–20__

Додаток В

ТИПОВИЙ ВАРІАНТ ЗМІСТУ НАУКОВОЇ РОБОТИ
(Дипломної роботи другого (магістерського) рівня
вищої освіти)

Тема дипломної роботи: «Застосування різних методів у розвитку координаційних здібностей учнів середньої загальноосвітньої школи»

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ	7
1.1. Необхідність розвитку координаційних здібностей у практиці фізичного виховання і спортивного тренування	7
1.2. Мета, завдання і основні положення розвитку координаційних здібностей	8
1.3. Основні напрями розвитку координаційних здібностей	11
1.3.1. Здібності, засновані на пропріорецептивній чутливості	11
1.3.2. Здібність до орієнтування в просторі	12
1.3.3. Здібність зберігати рівновагу	13
1.3.4. Здібність до перебудови рухових дій	14
1.4. Організаційно-методичні форми заняття	15
1.5. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку як біологічні передумови організації процесу фізичного виховання	17
1.6. Основи методики розвитку рухових якостей учнів молодшого шкільного віку	21
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	28
2.1. Методи дослідження	28
2.2. Організація дослідження	31
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ	43
3.1. Управління ритмічними рухами у тепінг-тесті	43
3.2. Управління циклічними локомоторними рухами	46
3.3. Управління точнісними рухами під час кидків м'яча по нерухомій і рухомій цілі	50
ВИСНОВКИ	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	60
ДОДАТКИ	67

Зразок оформлення переліку умовних позначень

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВМДС	відносна максимальна довільна сила
ВНС	вегетативна нервова система
ВНЗ	вищий навчальний заклад
ВРД	вид рухової діяльності
ЕГ	експериментальна група
ЖЄЛ	життєва ємність легень
ЖП	життєвий показник
ЗНЗ	загальноосвітній навчальний заклад
ЗСЖ	здоровий спосіб життя
ІГМР	індекс гармонійного морфологічного розвитку
ІП	індекс пропорційності
КГ	контрольна група
ЛФК	лікувальна фізична культура
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
СЗ	соматичне здоров'я
ФП	фізична підготовленість
ЧСС	частота серцевих скорочень

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». – Бюлетень ВАК України. – 2009. – № 5. – Форма 23.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. – 307 с. – (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV–V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с. – (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. – К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. – 311 с. – (Ювеліри України ; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. – Львів : Кальварія, 2005. – 196, [1] с. – (Першотвір).
Два автори	1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – К. : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397, [1] с. – (Бібліотека наукового щорічника «Україна дипломатична» ; вип. 1). 2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – К. : Прецедент, 2006. – 93 с. – (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали

	до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). 3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. – Львів : Растр-7, 2007. – 375 с.
Три автори	Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации /Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. – XLIII, 265 с.
Чотири автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – К. : НДІ «Укراгропромпродуктивність», 2006. – 106 с. – (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогащ, М. М. Сердюк. – К. : Вища освіта, 2006. – 478, [1] с. – (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П'ять і більше авторів	1. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницкий А. В., Луцких И. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. – Х. : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. – К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. – 115 с. – (Серія «Формування здорового способу життя молоді» : у 14 кн., кн. 13).

Без автора	1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – К. : Грані-Т, 2007. – 119 с. – (Грані світу). 2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. – К. : Грамота, 2007. – 638, [1] с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця XIX – початку XX століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. – К. : Грані-Т, 2007. – 190, [1] с. 4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с.
Багатотомний документ	1. Історія Національної академії наук України, 1941–1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. – К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. – Ч. 2 : Додатки – 2007. – 573, [1] с. 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005. – (Серия «Нормативная база предприятия»). – Т. 1. – 2005. – 277 с. 3. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. – Одесса : Астропринт, 2006–. – (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4). 4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х. Право, 2002–. – Т. 4: Косвенные налоги. – 2007. – 534 с. 5. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. – Житомир : Полісся, 2006–. – (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.].

	– 2006. – 721, [2] с. 6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. – К. : НТУУ «КПІ», 2006. – 125 с.
Словники	1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Х. : Халімон, 2006. – 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 57 с. 3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – К. : Карпенко, 2007. – 219 с. 4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. – 2-ге вид., оновл. – К. : К.І.С., 2006. – 138 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11–13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К. : ІСОА, 2002. – 147 с. 3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. – К. : Асоц. укр. банків, 2000. – 117 с. – (Спецвип. : 10 років АУБ). 4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6–9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трощенко. – К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559–956, ХІІІ, [2]

	с. – (Ресурс 2000). 5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. – Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. – 215 с. 6. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.]. – К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. – 452 с.
Препринти	1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. – Х. ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ; ХФТИ 2006-4). 2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).
Депоновані наукові праці	Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. – М., 2002. – 110 с. – Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432. Разумовский, В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.
Атласи	1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко

	та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. – / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. – К. : Варта, 2006. – 217, [1] с. 2. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с. 3. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. – Х. : Ранок, 2005. – 96 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань). 2. Медична статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи). 3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. – Офіц. вид. – К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. – VI, 74 с. – (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).
Стандарти	1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. – [Чинний від 2006-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України). 2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. –

	[Чинний від 2005-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Національні стандарти України). 3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірjuвального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. – [Чинний від 2007-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – IV, 18 с. – (Національний стандарт України).
Каталоги	1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ «Леонорм-стандарт», 2006– Т. 6. – 2007. – 277 с. – (Серия «Нормативная база предприятия»). Т. 5. – 2007. – 264 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с. 3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Унів. кн., 2003]. – 11 с. 4. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. – Донецк : Лебедь, 2005. – 228 с.
Бібліографічні показники	1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с. 2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки / [уклад. Кириш Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія:

	Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.
Автореферати дисертацій	1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 «Технологія машинобудування» / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20, [1] с. 2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 «Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології» / Нгуен Ші Данг. – К., 2007. – 20 с.
Авторські свідоцтва	А. с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Патенти	Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК7 Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередаточное устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. – № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38. 2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних

	перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 6. – С. 14–17. 3. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов – основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – № 1. – С. 39–61. 4. Ма Шуїн Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 5. – С. 12–14. 5. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29. 6. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13–20. 7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245–291. 8. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. – Х., 2007. – С. 33. 9. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ – початок ХХ ст. /
--	--

	Д. М. Чорний. – Х., 2007. – Розд. 3. – С. 137–202.
Електронні ресурси	1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III–IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. – 80 Min / 700 MB. – Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. – (Бібліотека студента-медика) – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.– Назва з контейнера. 2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – К. : CD-вид-во «Інфодиск», 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукр. перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану. 3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003») [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.

Примітка:

Відповідно до ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у

бібліографічному описі: Загальні вимоги та правила» міста **Дніпропетровськ, Київ, Львів, Москва, Одеса, Харків, Санкт-Петербург, Тернопіль** скорочуються: Д., К., Л., М., О., Х., СПб., Т. Місто Сімферополь скорочується **Сімф.** Інші міста пишуться повністю.

Критерії оцінювання курсової роботи

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали (max)
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ		
1.	Грамотне, логічне, структуроване викладення текстового матеріалу (у т.ч. якісні, обґрунтовані вступ та висновки, застосування теоретичних знань під час аналізу практичної частини роботи).	10
2.	Самостійний підхід до формулювання та обґрунтування мети, завдання і відповідно до них змісту курсової роботи.	5
3.	Висвітлення існуючих підходів до вирішення досліджуваної проблеми в загальних літературних джерелах та спеціалізованих спортивних виданнях.	5
4.	Вміння самостійно, грамотно систематизувати та інтерпретувати інформацію, отримані результати дослідження.	5
5.	Застосування сучасних методів дослідження, які підтверджують репрезентативність та обґрунтованість самостійно сформульованих пропозицій.	5
6.	Практична частина курсової роботи містить безпосередньо дослідження проблеми та опирається на достовірну інформацію.	5
7.	Новизна, оригінальність теми курсової роботи.	5
8.	Використання літератури зарубіжних авторів.	5
9.	Студент систематично відвідував консультації з керівником курсової роботи.	5
10.	Дотримання студентами правил професійної етики (уникнення плагіату даних – наявність залучених наукових даних без відповідних посилань на джерела).	5
11.	Подання курсової роботи для перевірки викладачем не пізніше вказаного терміну.	5

<i>Всього балів за зміст, своєчасність захисту курсової роботи</i>		<i>60 (max)</i>
ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ		
12.	Оформлення курсової роботи відповідає загальним правилам (має чітку структуру; сторінки, розділи пронумеровані; таблиці, рисунки, схеми, діаграми і т.п. послідовно понумеровані та мають назву, що відображає їх зміст; бібліографічне посилання в тексті за тим порядковим номером, за яким воно позначається у списку літератури).	10
13.	Список використаних літературних джерел оформлений у відповідності до вимог та має не менше ніж 25 найменувань, серед яких не тільки підручники, словники, а й наукові монографії, статті, методичні рекомендації тощо.	5
14.	Акуратність оформлення курсової роботи, відсутність орфографічних та граматичних помилок (особливо при використанні фахової термінології)	5
<i>Всього балів за оформлення курсової роботи</i>		<i>20 (max)</i>
ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ		
15.	Грамотна, логічна доповідь студента	10
16.	Адекватні відповіді студента на запитання професорсько-викладацького складу під час захисту курсової роботи, вміння застосовувати фахову термінологію під час відповіді	5
17.	Доповідь супроводжується презентаційним матеріалом	5
<i>Всього балів за захист курсової роботи</i>		<i>20 (max)</i>
Загальна оцінка за курсову роботу		100 (max)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИХ РОБІТ

Критерії оцінювання	Бали	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1. Якість наукового апарату дослідження (актуальність теми, її обґрунтованість, коректність визначення об'єкту, предмету, мети, завдань, наукової новизни і практичної значущості, вибір адекватних методів дослідження), відповідність наукового апарату темі дослідження, правильність, логічність викладу.	20	➤ відповідає повністю; ➤ відповідає неповністю; ➤ відповідає недостатньо; ➤ відповідність відсутня; ➤ науковий апарат не визначено;	20 15 – 19 10 – 14 1 – 9 0
2. Достатня кількість сучасної літератури та інших наукових джерел з теми дослідження, їх порівняння, співставлення, аналіз і критичне осмислення.	10	➤ кількість сучасних джерел достатня, критичний аналіз повний, обґрунтований, є іншомовні джерела; ➤ кількість сучасних джерел достатня, критичний аналіз неповний, частково описовий; ➤ недостатня кількість сучасних джерел, критичний аналіз неповний, частково описовий; ➤ сучасних джерел мало, перелік наукових	10 8 – 9 6 – 7 1 – 5

		досліджень з теми має виключно описовий характер; ➤ сучасних джерел дуже мало, аналіз відсутній;	0
3. Відповідність роботи встановленим вимогам до наукових робіт: – грамотність, науковий стиль викладу; – відповідність структури, обсягу, якості оформлення роботи, якості бібліографічного списку; культура посилань на використані джерела.	20	➤ повна відповідність, висока якість; ➤ достатньо повна відповідність, достатня якість; ➤ неповна відповідність, недостатня якість; ➤ невідповідність, якість низька, багато мовних помилок; ➤ якість оформлення незадовільна, робота подана з суттєвими порушеннями встановлених норм і термінів.	20 15 – 19 10 – 14 1 – 9 0
4. Змістовність, чіткість, логічність доповіді та презентації.	20	➤ повна, послідовна, логічна доповідь, якість презентації з використанням мультимедіа висока; культура мовлення висока; ➤ недостатньо повна, послідовна, логічна доповідь, якість презентації з використанням мультимедіа хороша; культура мовлення достатньо висока; ➤ непослідовна та нелогічна доповідь на запитання; культура мовлення невисока; ➤ доповідь поверхнева; культура мовлення задовільна;	20 15 – 19 10 – 14 1 – 9

		➤ знання з теми дослідження незадовільні; культура мовлення незадовільна;	0
5. Змістовність, чіткість, логічність відповідей на запитання голови і членів екзаменаційної комісії та присутніх під час захисту, культура мовлення.	20	➤ повні, послідовні, логічні доповідь та відповіді на запитання; ➤ недостатньо повні, послідовні, логічні доповідь та відповіді на запитання; ➤ непослідовні та нелогічні доповідь та відповіді на запитання; ➤ доповідь поверхнева, незадовільні відповіді на запитання голови і членів екзаменаційної комісії; ➤ знання з теми дослідження незадовільні, відповіді на запитання голови і членів екзаменаційної комісії відсутні;	20 15 – 19 10 – 14 1 – 9 0
		➤ студент у повному обсязі засвоїв методику проведення наукових досліджень та виявив себе як досить зрілий і сформований фахівець фізичної культури і спорту;	10
		➤ студент засвоїв методику проведення наукових досліджень, однак не виявив при цьому самостійність та ініціативність;	5 – 9
		➤ при написанні роботи студент виявив недостатню цілеспрямованість, зацікавленість та організованість.	1 – 4
6. Оцінка наукового керівника.	10	➤ студент у повному обсязі засвоїв методику проведення наукових досліджень та виявив себе як досить зрілий і сформований фахівець фізичної культури і спорту;	10
		➤ студент засвоїв методику проведення наукових досліджень, однак не виявив при цьому самостійність та ініціативність;	5 – 9
		➤ при написанні роботи студент виявив недостатню цілеспрямованість, зацікавленість та організованість.	1 – 4

Додаток Л

Бланк оформлення Подання голові екзаменаційної комісії

**Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ (РОБОТИ)**

Направляється студент _____ до захисту дипломного
проекту (роботи) (прізвище та ініціали)

рівня вищої освіти _____
спеціальності _____
(шифр і назва спеціальності)

на тему: _____
(назва теми)

Дипломний проект (робота) і рецензія додаються.

Директор інституту/Декан факультету _____
(підпис)

Висновок керівника дипломного проекту (роботу)

Студент (ка) _____

Керівник проекту (роботи) _____
(підпис)

« ____ » _____ 20 ____ року

Висновок кафедри про дипломний проект (роботу)

Дипломний проект (робота) розглянуто (а). Студент (ка) _____
(прізвище та ініціали)
допускається до захисту даного (ї) проекту (роботи) в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____
(назва)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«_____» _____ 20__ року

Додаток М

Зразок оформлення Подання голові екзаменаційної комісії

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

Направляється студент _____ до захисту
(прізвище та ініціали)
дипломної роботи

другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)»
(шифр і назва спеціальності)

на тему: «Взаємодія сім'ї та дитячого навчального закладу з
формування здорового способу життя дошкільників».
(назва теми)

Дипломна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____ / _____ /
(підпис)

Висновок керівника дипломної роботи

Студент _____ впродовж роботи над науковим
(прізвище та ініціали)
дослідженням проявив себе старанним, виконавчим,
дисциплінованим студентом, який вміє логічно, грамотно викласти
опрацьований матеріал, переконливо, на підставі значної кількості
фактичного матеріалу, зробити самостійні узагальнюючі висновки.
Магістрант проявив себе досвідченим фахівцем, який
продemonстрував знання і навички практичної роботи. Він
сумлінний, відповідальний, користується повагою і авторитетом
серед студентів та викладачів факультету.

Керівник роботи _____ (_____)
(підпис)

«_____» грудня _____ року

Висновок кафедри про дипломну роботу

Дипломна робота розглянута. Студент _____
(прізвище та ініціали)
допускається до захисту даної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____
фізичної культури та основ здоров'я
(назва)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 20 ____ року

Зразок оформлення Рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

**на дипломну роботу другого (магістерського) рівня
вищої освіти
студента факультету фізичної культури та здоров'я людини
спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)»**

(прізвище, ім'я по батькові)

Тема: «Взаємодія сім'ї та дитячого навчального закладу з формування здорового способу життя дошкільників».

Загальні висновки з роботи: Ідея взаємозв'язку суспільного й сімейного виховання, а також взаємної відповідальності педагогів, батьків й суспільства знайшла своє відображення в ряді нормативно-правових документів, вивчалася в різних аспектах представниками вітчизняної та зарубіжної наукової думки, проте поза увагою залишилося питання, за допомогою яких форм та методів, алгоритму роботи дошкільний навчальний заклад має взаємодіяти з сім'ями вихованців, щоб забезпечити формування здорової особистості дитини на момент її вступу до школи, чим і зумовлена актуальність даного дослідження.

Дипломна робота виконана відповідно до вимог МОН України, має чітку структуру: вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатки.

Автор засвідчив вміння працювати з науково-методичною літературою, аналізувати та узагальнювати інформацію, на основі отриманих результатів робити висновки.

У роботі повною мірою відображені результати дослідження. Висновки чітко сформульовані і відповідають меті та завданням. Дипломна робота написана змістовно, є самостійним дослідженням, тему розкрито повністю.

У зв'язку з цим вважаємо, що дипломна робота другого

(магістерського) рівня вищої освіти _____ має
(прізвище та ініціали)

наукове і практичне значення, виконана в достатньому обсязі, цілком відповідає встановленим вимогам до робіт даного рівня і заслуговує оцінки «_____», а її автору може бути присвоєна кваліфікація магістра за спеціальністю 014 «Середня освіта (фізична культура)».

Рецензент:

(вчене звання, науковий ступінь рецензента, прізвище та ініціали, посада, місце роботи)

«__» _____ 20__ р.

Підпис _____

Для нотаток

Навчально-методичне видання

**Науково-дослідна робота студентів –
майбутніх вчителів фізичної культури**

Навчально-методичний посібник

Укладачі:
Юрій Юрійович Мосейчук
Оксана Миколаївна Киселиця

Відповідальний за випуск: **Мосейчук Ю.Ю.**

Літературний редактор: **Макарова О.П.**

Підписано до друку 11.07.2017. Формат 60х84/16
Папір офсетний. Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 4,9.
Обл.-вид. арк. 4,6. Тираж 50. Зам. Н-018.
Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.